

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Technikum nr 2
Leżajsk

Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 19-02-2014 - 27-02-2014 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Małgorzata Nowińska-Zgurska, Danuta Moskwa. Badaniem objęto 101 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 74 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 31 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje następujące obszary działania szkoły:

- Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się;
- Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
- Respektowane są normy społeczne.

Obraz szkoły

Raport, do którego lektury Państwo zapraszamy, dotyczy ewaluacji zewnętrznej problemowej przeprowadzonej w Technikum Nr 2 w Leżajsku, wchodzącym w skład w Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku. Poniżej znajdują Państwo najważniejsze, płynące z badań, informacje o szkole.

Technikum Nr 2 w Leżajsku jest szkołą publiczną, dla której organem prowadzącym jest Powiat Leżajski. Uczęszcza do niej 209 uczniów. Technikum kształci w zawodach technik ekonomista i technik logistyk. W 2012 roku szkoła obchodziła jubileusz 100-lecia swojego istnienia.

Jak wynika z badań, planowanie i organizowanie procesów edukacyjnych w szkole uwzględnia potrzeby i możliwości młodzieży i jest nakierowane na efektywne kształcenie w wybranych przez uczniów zawodach. Podejmowane przez nauczycieli działania są dostosowane do specyfiki prowadzonych zajęć i umożliwiają integrację wiedzy z różnych przedmiotów, a relacje między uczniami i nauczycielami są oparte na wzajemnym szacunku i sprzyjają atmosferze uczenia się.

Technikum nr 2 w Leżajsku wyróżnia realizacja licznych działań nowatorskich i projektów edukacyjnych (np. "Kompetencje logistyczne kluczem do sukcesu zawodowego", "Szansa dla ambitnych ekonomistów", "Kompetentny ekonomista i logistyk – sukces na rynku edukacyjno-zawodowym!"), które służą rozwojowi uczniów, kształtują umiejętności przydatne na wyższym etapie edukacyjnym oraz przygotowują ich do funkcjonowania na rynku pracy.

W szkole przeprowadza się diagnozę osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a uzyskane informacje wykorzystuje się do planowania działań umożliwiających uczniom nabywanie kompetencji określonych w podstawie programowej. Skuteczność tych działań potwierdzają sukcesy indywidualne uczniów w różnorodnych konkursach i zawodach sportowych oraz dobra zdawalność egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

W szkole panuje dobra i przyjazna atmosfera sprzyjająca rozwijaniu uczniowskiej aktywności. Uczniowie czują się bezpiecznie. W technikum budowany jest pozytywny klimat dla rozwijania umiejętności współpracy i samorządności uczniów, którzy współdziałają ze sobą i z nauczycielami w realizacji swoich pomysłów i przedsięwzięć. W podejmowanych działaniach wychowawczych szkoła może liczyć na wsparcie rodziców, organu prowadzącego oraz innych instytucji działających w lokalnym środowisku.

Więcej informacji o szkole znajdziecie Państwo w pełnym dokumencie "Raport z ewaluacji problemowej".

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Technikum nr 2
Patron	Bolesław Chrobry
Typ placówki	Technikum
Miejscowość	Leżajsk
Ulica	M.C.Skłodowskiej
Numer	6
Kod pocztowy	37-300
Urząd pocztowy	Leżajsk
Telefon	0172420019
Fax	0172427628
Www	www.zslchrobry.lezajsk.pl
Regon	69168399500000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	209
Oddziały	8
Nauczyciele pełnozatrudnieni	87.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	14.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	4.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	26.13
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	2.4
Województwo	PODKARPACKIE
Powiat	leżajski
Gmina	Leżajsk
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	B
Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału (D)	✓
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się (D)	✓
Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się (D)	✓
Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania (D)	✓
Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach (D)	✓
Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój (D)	✓
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej (B)	✓
Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój (B)	✓
Uczniowie uczą się od siebie nawzajem (B)	✓
W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów (B)	✓
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	B
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego (D)	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji (D)	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz (D)	✓
Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych (B)	✓
Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy (B)	✓
Respektowane są normy społeczne	A
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne (D)	✓
Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego (D)	✓
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu (D)	✓
W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb (B)	✓
W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice (B)	✓

Wnioski

1. Procesy edukacyjne w szkole są dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów oraz sprzyjają ich rozwojowi.
2. Uczniowie czują się odpowiedzialni za swój rozwój oraz mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.
3. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się, stwarzają im możliwość podejmowania decyzji dotyczących uczenia się oraz wyrażania opinii i poszukiwania różnych rozwiązań.
4. W szkole panuje dobra atmosfera, nauczyciele traktują wszystkich uczniów równie dobrze, motywują i wspierają ich oraz dbają o dobre relacje między nimi.
5. Ocenianie pomaga uczniom się uczyć, jednak informacja zwrotna przekazywana przez nauczycieli nie zawsze zawiera wskazówki do dalszej pracy.
6. Organizacja procesów edukacyjnych stwarza uczniom możliwość powiązania wiedzy z różnych dziedzin oraz korzystania z tego, czego się nauczyli na innych przedmiotach lub poza szkołą.
7. Szkoła podejmuje działania nowatorskie oraz rozwiązania programowe, które służą rozwojowi uczniów, kształtują umiejętności kluczowe niezbędne do funkcjonowania w dorosłym życiu.
8. Podejmowane w szkole działania oparte są na wynikach diagnozy osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, co służy rzetelnej realizacji podstawy programowej.
9. Nauczyciele systematycznie monitorują i analizują osiągnięcia uczniów, formułują wnioski oraz podejmują działania, których skuteczność potwierdzają sukcesy uczniów w olimpiadach, konkursach i zawodach sportowych na szczeblu ogólnopolskim, wojewódzkim i regionalnym oraz dobre przygotowanie do kolejnego etapu edukacji i funkcjonowania na rynku pracy.
10. Znajomość i respektowanie obowiązujących w szkole zasad oraz oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu relacje między członkami społeczności szkolnej wpływają na wysokie poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego wśród uczniów.
11. Udział uczniów w inicjowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych wpływa korzystnie na kształtowanie postawy aktywności i odpowiedzialności za proces wychowania.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Nauczanie w efektywnych szkołach jest celowe, ma jasno określone zadania, jest dobrze zorganizowane, przygotowane i odbywa się w odpowiednim tempie. Ilość czasu spędzanego na uczeniu się jest zaplanowana i kontrolowana, a stawiane pytania angażują uczniów. Środowisko uczenia się powinno być atrakcyjne, metody pracy nauczycieli oparte na najnowszej wiedzy pedagogicznej. Ważne jest, by zachęcać uczniów do samooceny i brania odpowiedzialności za proces uczenia się. Duży wpływ na ten proces ma informowanie uczniów o postępie, jaki się dokonuje w ich rozwoju intelektualnym, społecznym i osobistym.

Poziom spełnienia wymagania: B

Z przeprowadzonego badania wynika, że procesy edukacyjne w szkole dostosowane są do potrzeb i możliwości uczniów oraz sprzyjają ich rozwojowi. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się poprzez stwarzanie możliwości podejmowania decyzji dotyczących uczenia się, wyrażania swoich opinii oraz poszukiwania różnych rozwiązań. Uczniowie czują się odpowiedzialni za swój rozwój oraz mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. W szkole panuje dobra atmosfera, a relacje między nauczycielami, uczniami i pracownikami niepedagogicznymi oparte są na życzliwości. Ocenianie pomaga uczniom się uczyć, jednak informacja zwrotna przekazywana przez nauczycieli nie zawsze zawiera wskazówki do dalszej pracy. Organizacja procesów edukacyjnych stwarza uczniom możliwość powiązania wiedzy z różnych dziedzin oraz korzystania z tego, czego się nauczyli na innych przedmiotach lub poza szkołą. Uczniowie uczą się od siebie nawzajem, czują się odpowiedzialni za własny rozwój, nauczyciele stwarzają uczniom sytuacje umożliwiające im wpływ na organizowanie i przebieg procesu uczenia się. Szkoła podejmuje działania nowatorskie oraz rozwiązania programowe, które służą rozwojowi uczniów, kształtują umiejętności kluczowe niezbędne do funkcjonowania w dorosłym życiu.

Obszar badania: Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału

Z przeprowadzonych badań wynika, że procesy edukacyjne są dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów. Według uczniów, większość nauczycieli potrafi zainteresować ich tematem lekcji (Rys.1j) i zrozumiale tłumaczy zagadnienia (Rys. 2j), a sposób, w jaki uczą, powoduje, że chcą się uczyć (Rys. 3j). Poza tym w dniu badania na ponad połowie zajęć współpracowali ze sobą (Rys. 4j).

Nauczyciele i uczniowie po obserwowanych zajęciach podali, że lekcje różniły się tematem (nowymi treściami). Uczniowie dodali atmosferę na lekcji i rodzaj wykonywanych ćwiczeń.

Według nauczycieli, dobór metod pracy stosowanych podczas zajęć miał na celu:

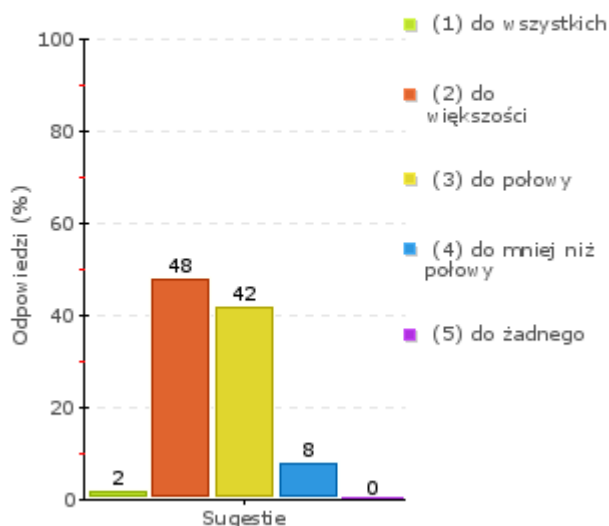
- uatrakcyjnienie zajęć,
- zainteresowanie ich tematem zajęć,
- aktywizację uczniów do działania,
- sprawdzenie poziomu umiejętności praktycznych uczniów,
- kształcenie umiejętności analizowania i wyciągania wniosków,
- utrwalenie nabytych wiadomości i umiejętności przez uczniów,
- naukę współdziałania w zespole i uwrażliwienie uczniów na pomoc innym kolegom (pomoc koleżeńska).

W czasie zajęć uczniom podobało się wszystko, a szczególnie:

- sposób prowadzenia zajęć przez nauczyciela,
- wykorzystanie sprzętu multimedialnego (prezentacje multimedialne) i specjalistycznych programów komputerowych (np. programu logistyczno-spedycyjnego, oprogramowania Rachmistrz),
- atmosfera na zajęciach,
- praca w grupie/parach i możliwość pomocy koleżeńskiej.

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele potrafią zainteresować mnie tematem lekcji.
KADUMS

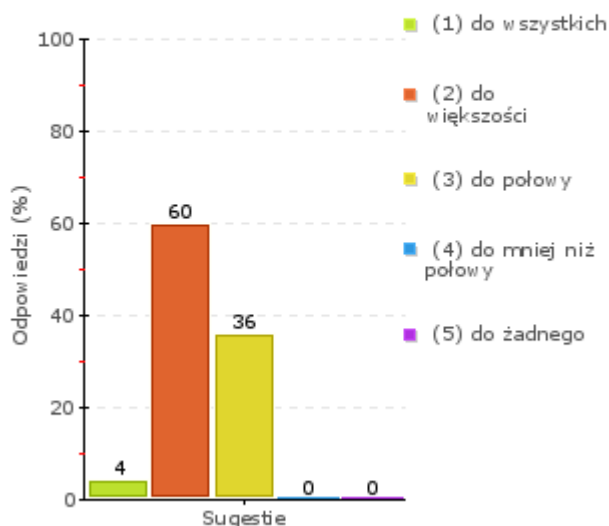
Liczebność: 50

Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele zrozumiale tłumaczą zagadnienia.
KADUMS

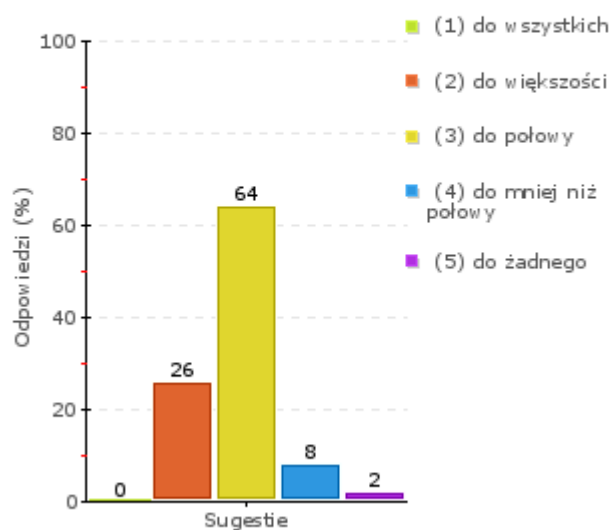
Liczebność: 50

Wykres 2j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania? Sposób, w jaki nauczyciele uczą, powoduje, że choć się uczyć. KADUMS

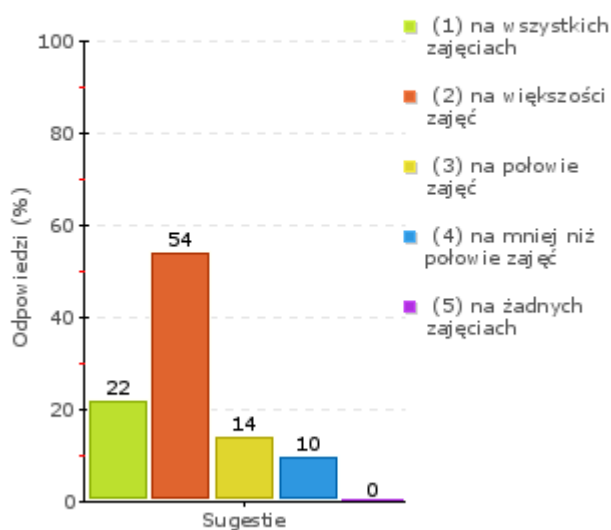
Liczebność: 50

Wykres 3j

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje: Współpracowałam/em z innymi uczniami KADUMD

Liczebność: 50

Wykres 4j

Obszar badania: Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się

Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się. Podczas obserwowanych zajęć nauczyciele stwarzali:

- często uczniom sytuacje, w których mogli wyrażać swoje opinie,
- prawie całej klasie sytuacje, w których mogli podejmować decyzje dotyczące ich uczenia się,
- często sytuacje, które sprzyjały poszukiwaniu przez uczniów różnych rozwiązań.

Część uczniów miała możliwość wyrażenia swojego zdania na tematy poruszane na lekcji.

Na obserwowanych lekcjach nauczyciele kształtowali u uczniów umiejętność uczenia się poprzez:

- zadawanie pytań problemowych, wymagających myślenia i refleksji,
- wyjaśnianie i naprowadzanie uczniów na właściwy tok myślenia,
- zwracanie uwagi na czytanie poleceń ze zrozumieniem,
- stwarzanie możliwości do samodzielnej pracy, stosowania instrukcji, formułowania wniosków, przedstawiania wyników swojej pracy, do samodzielnego wyszukiwania w Internecie informacji potrzebnych na lekcji, sporządzania notatki,
- korzystanie z różnych pomocy i sprzętu multimedialnego (oprogramowanie Insert Gt - Rachmistrz, prezentacja multimedialna, odtwarzacz, słowniki, podręcznik, karty pracy),
- stwarzanie możliwości wykorzystywania i stosowania nowego słownictwa w praktyce (w mowie),
- stwarzanie możliwości samodzielnego dochodzenia do wiedzy,
- kształtowanie u uczniów pozytywnego stosunku do wykonywanych zadań, systematyczności, dociekliwości i cierpliwości,
- organizację pracy w parach lub grupach oraz pomocy koleżeńskiej.

Na większości obserwowanych zajęć uczniowie mieli możliwości podsumowania lekcji.

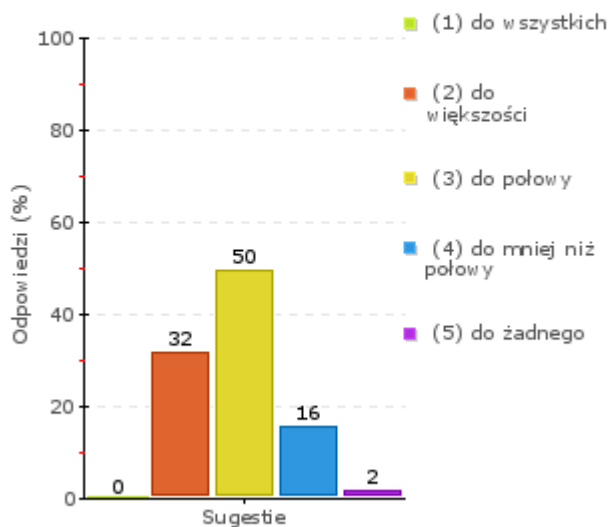
W opinii ankietowanych uczniów większość nauczycieli wyjaśnia im, jak się uczyć (Rys. 1j) i czego się nauczyli

(Rys.2j). Uczniowie (Rys. 3j) i nauczyciele (Rys. 4j) uważają, że większość uczniów potrafi się uczyć samodzielnie.

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują poniższe opisy?

Nauczyciele wyjaśniają nam, jak się uczyć.
KADUMS

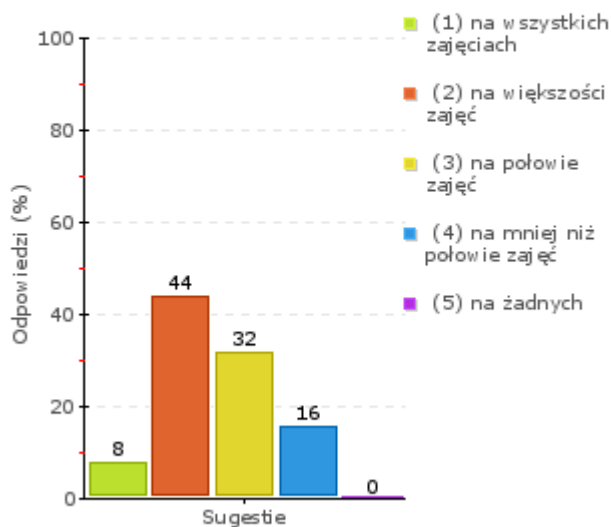
Liczebność: 50

Wykres 1j

Czy ktoś pomógł Ci dzisiaj zastanowić się, czego się nauczyłaś/eś? KADUMD

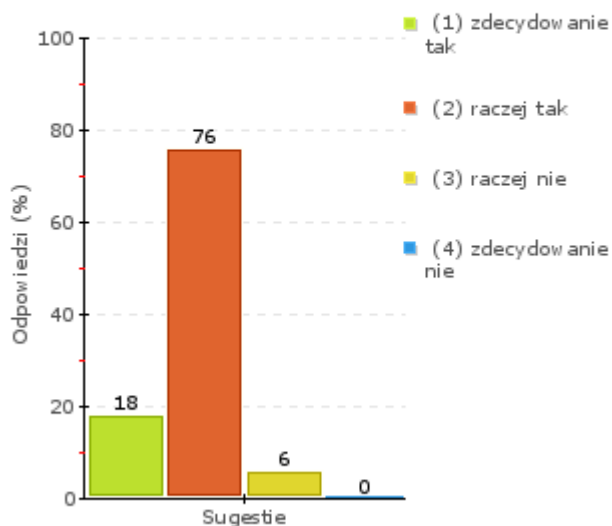
Liczebność: 50

Wykres 2j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem, czy też nie? Potrafię się uczyć. KADUMS

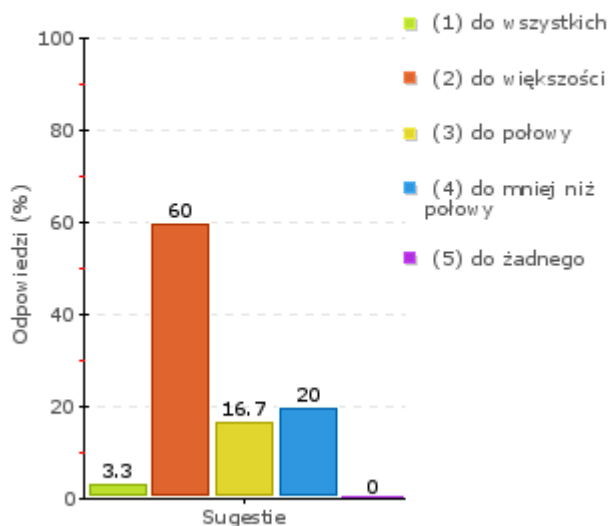
Liczebność: 50

Wykres 3j

Do jakiej części Pana/i uczniów poniższe zdania są prawdziwe? potrafią się uczyć samodzielnie KADN

Liczebność: 30

Wykres 4j

Obszar badania: Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się

W szkole panuje przyjazna atmosfera, co wynika z informacji pozyskanych od uczniów, rodziców, pracowników niepedagogicznych oraz z obserwacji zajęć. W czasie obserwowanych lekcji (5) uczniowie odnosili się do siebie przyjaźnie a wzajemne relacje między nauczycielami i uczniami cechowała życzliwość. Nauczyciele zwracali się do uczniów po imieniu, zachęcali ich do aktywności i do odpowiedzi, pomagali im w pokonywaniu trudności, objaśniali i udzielali wskazówek, zwracali uczniom uwagę na błędy, wzmacniali ich zaangażowanie i chwalili za dobrze wykonane zadania. Uczniowie angażowali się w zajęcia, byli zainteresowani wykonywaniem ćwiczeń i zadań, chętnie podejmowali działania, wypowiadali się i zadawali pytania, współpracowali ze sobą i pomagali sobie, pracowali samodzielnie, w parach i grupach. Na większości zajęć (4/5) nauczyciele zachęcali uczniów do wyrażania swoich opinii, które akceptowali i wykorzystywali podczas pracy na lekcji (Tab. 1). Na wszystkich zajęciach uczniowie mieli możliwość wykorzystania popełnianych błędów do uczenia się.

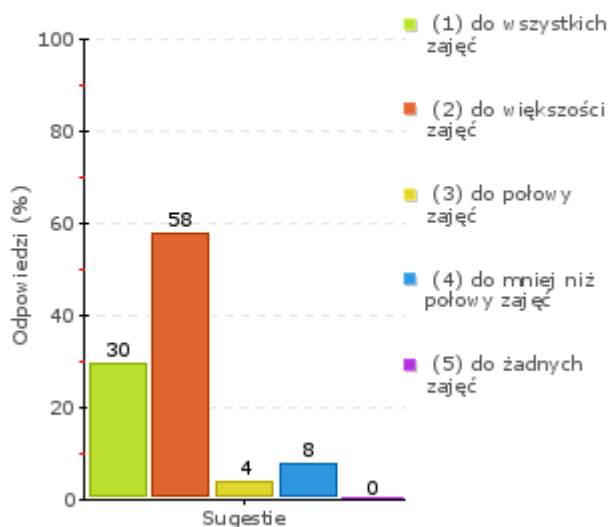
W opinii pracowników niepedagogicznych w szkole jest miła i przyjazna atmosfera. Uczniowie są grzeczni i kulturalnie się zachowują. Relacje między uczniami i nauczycielami są bardzo dobre, oparte na szacunku, zaufaniu i zrozumieniu. Podali, że współpracują z nauczycielami, pomagają jeśli zachodzi potrzeba oraz zgłaszają negatywne lub pozytywne zachowania uczniów.

Zdaniem większości ankietowanych uczniów, w szkole panują dobre relacje między nimi: odnoszą się do siebie przyjaźnie (Rys. 1j), pomagają sobie w nauce (Rys. 2j) i nie są lekceważeni przez innych (Rys.3j). Na zajęciach większość czasu wykorzystują na uczenie się (Rys. 4j). Ankietowani uczniowie i rodzice podali, że większość nauczycieli traktuje wszystkich uczniów równie dobrze (Rys. 5j i 6j). Zdaniem uczniów, w dniu badania dostali od większości nauczycieli wskazówkę, która pomogła im się uczyć (Rys. 7j) i zostali przez niech wysłuchani. Natomiast część uczniów nie miała takiej potrzeby (Rys. 8j).

Według ankietowanych rodziców, większość nauczycieli szanuje ich dzieci (Rys. 9j) i dba o dobre relacje między nimi (Rys. 10j), a one chętnie chodzą do szkoły (Rys. 11j).

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
My uczniowie odnosimy się do siebie przyjaźnie.
KADUMS

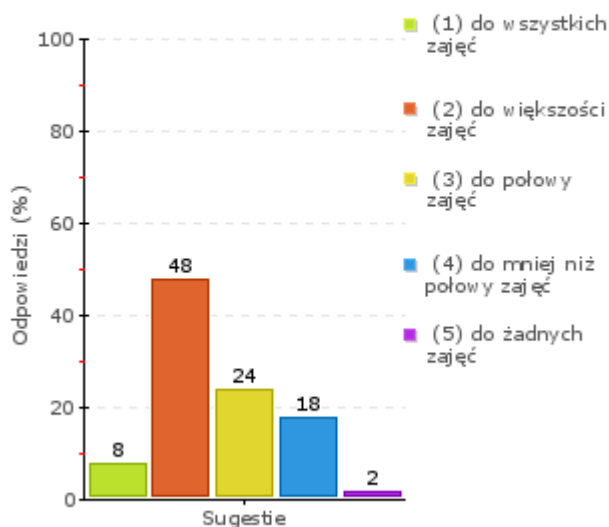
Liczebność: 50

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
My uczniowie pomagamy sobie w nauce.
KADUMS

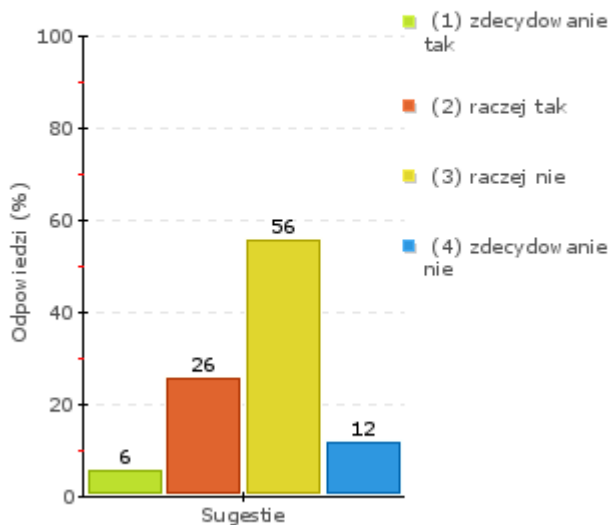
Liczebność: 50

Wykres 2j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami, czy też nie?
 Niektórzy uczniowie w mojej szkole są
 lekceważeni przez innych.
 KADUMS

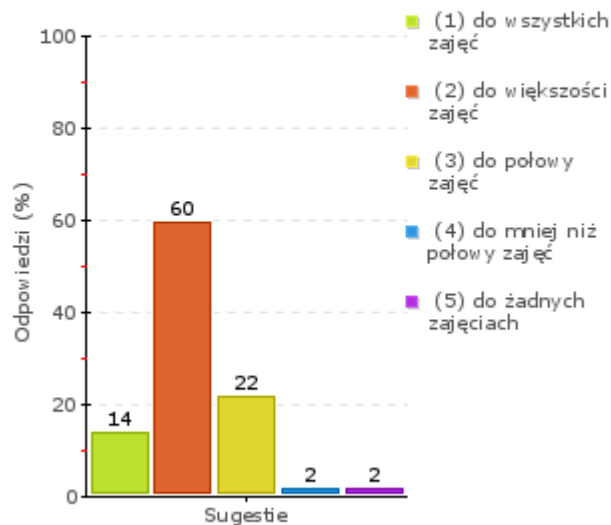
Liczebność: 50

Wykres 3j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują
 poniższe zdania?
 Większość czasu na lekcjach
 wykorzystujemy na uczenie się. KADUMS

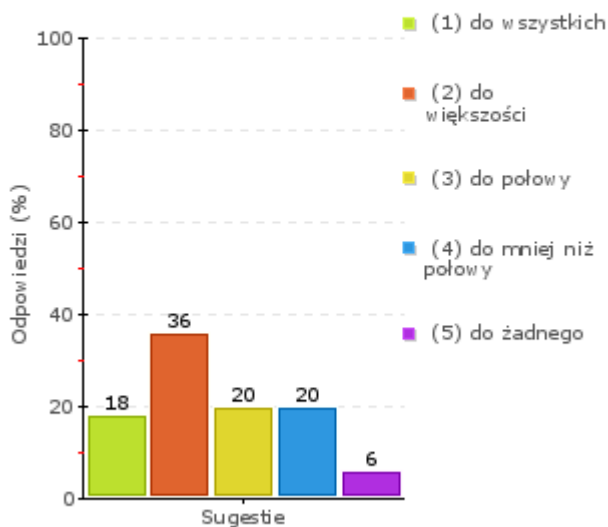
Liczebność: 50

Wykres 4j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj
 poniższe opisy?
 Nauczyciele traktują równie dobrze
 wszystkich uczniów.
 KADUMS

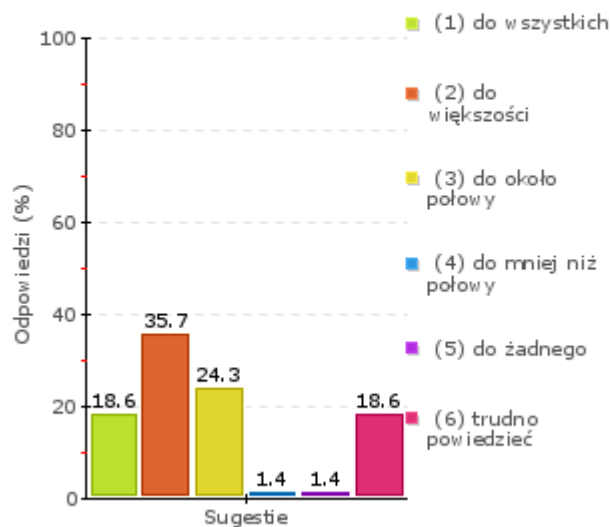
Liczebność: 50

Wykres 5j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują
 poniższe opisy?
 Nauczyciele traktują wszystkich
 uczniów równie dobrze. KADR

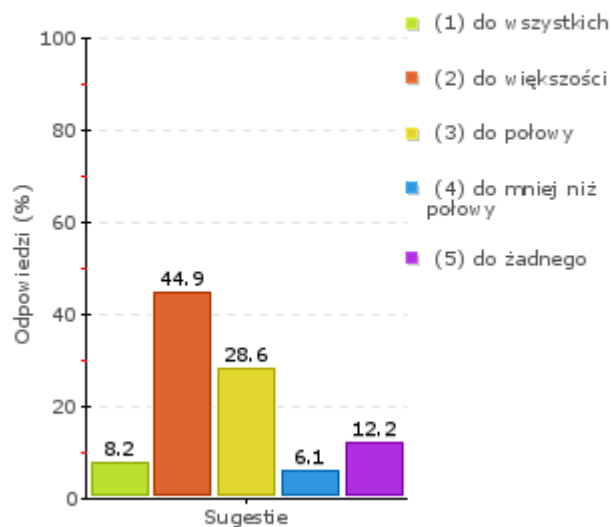
Liczebność: 73

Wykres 6j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
Dostałam/em dzisiaj od nauczyciela wskazówkę, która pomogła mi się uczyć. KADUMD

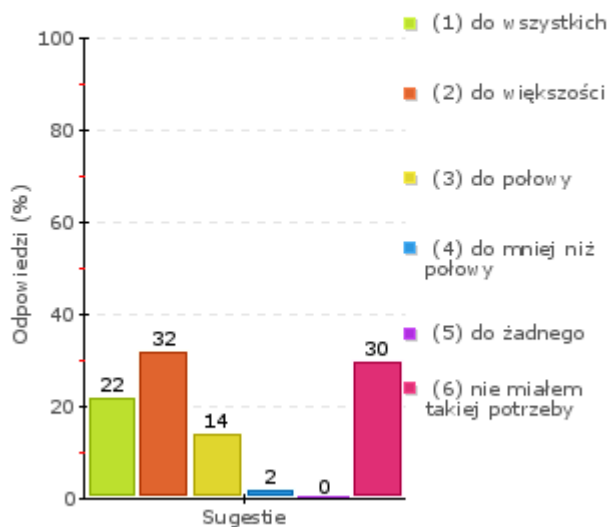
Liczebność: 50

Wykres 7j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
Nauczyciele dzisiaj wysłuchali mnie, gdy miałam/em potrzebę z nimi porozmawiać. KADUMD

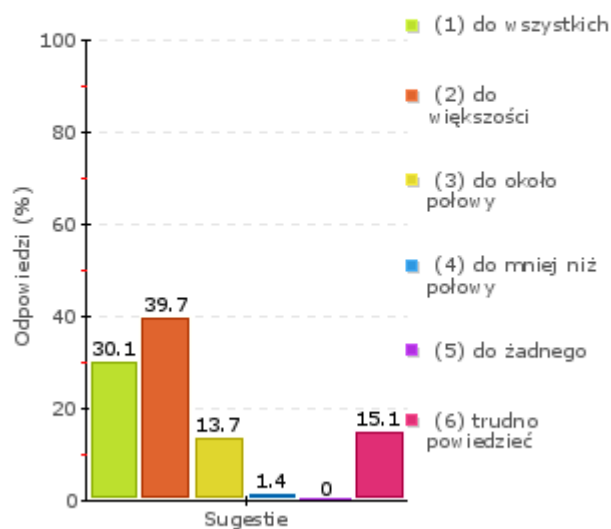
Liczebność: 50

Wykres 8j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele szanują moje dziecko. KADR

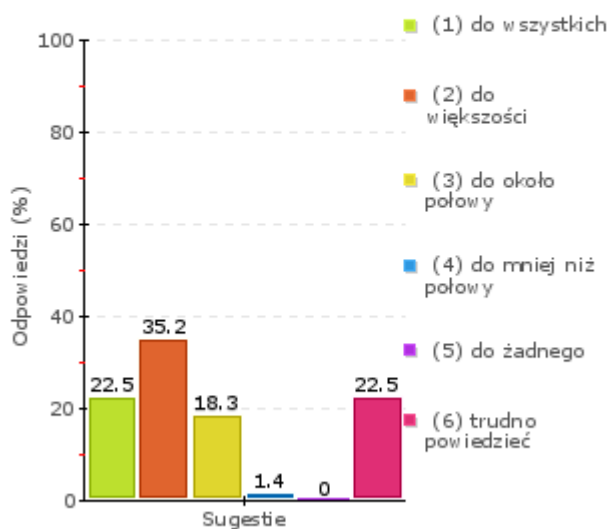
Liczebność: 73

Wykres 9j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele dbają o dobre relacje między moim dzieckiem a innymi uczniami. KADR

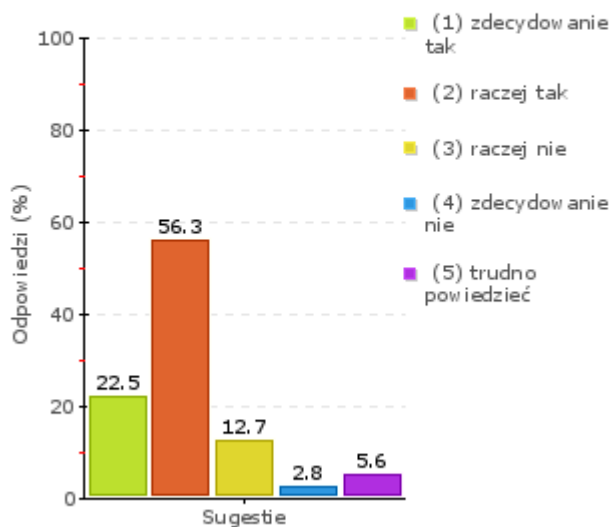
Liczebność: 73

Wykres 10j

Czy zgadza się Pan/i poniższymi zdaniami?
 Moje dziecko chętnie chodzi do szkoły.
 KADR

Liczebność: 73

Wykres 11j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Jak nauczyciel przyjmuje opinie, inicjatywy uczniów podczas lekcji? (7678)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 5

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	wykorzystuje je do pracy na lekcji	4 / 1	80 / 20
2	wyraża akceptację	4 / 1	80 / 20
3	wyraża dezaprobatę	0 / 5	0 / 100
4	nie reaguje	0 / 5	0 / 100
5	nie wystąpiły sytuacje, w których uczniowie prezentowali swoje opinie/inicjatywy	1 / 4	20 / 80

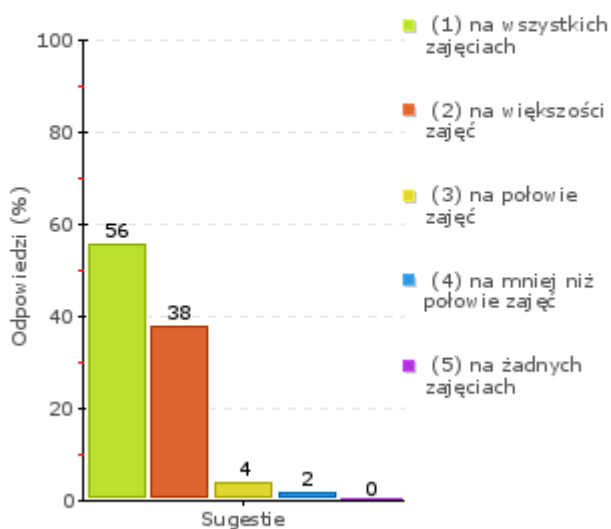
Obszar badania: Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania

Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania.

Zdaniem ankietowanych uczniów, na większości zajęć nauczyciele podali cele lekcji (Rys. 1j) i wyjaśnili, jakich działań oczekują od nich (Rys. 2j). Poza tym dowiedzieli się dlaczego czegoś się uczyć (Rys. 3j). Na wszystkich obserwowanych zajęciach uczniowie mieli możliwość poznania celów przedstawianych przez nauczycieli w nawiązaniu do wiadomości z poprzednich lekcji, informacji pozyskanych z Internetu oraz znajomości programu Insert Gt - Rachmistrz. Wszyscy nauczyciele upewnili się czy uczniowie to zrozumieli.

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Wiem, co było dzisiaj celem lekcji.
KADUMD

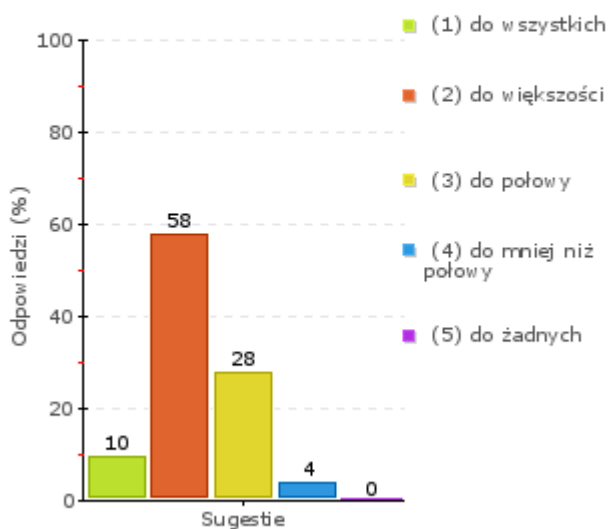
Liczebność: 50

Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele wyjaśniają nam, jakich działań oczekują od nas na lekcjach.
KADUMS

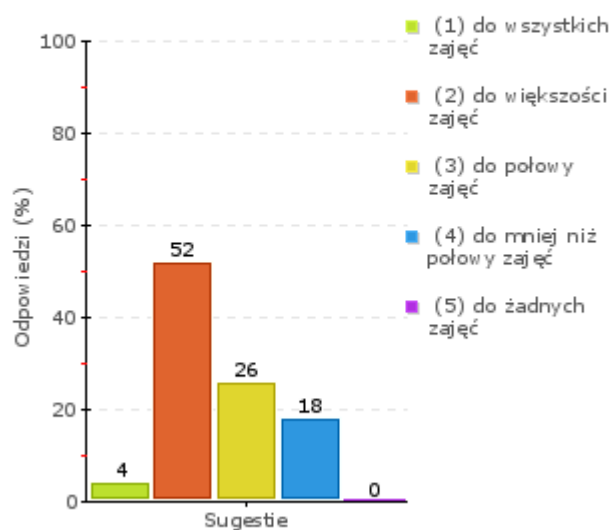
Liczebność: 50

Wykres 2j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Wiem dlaczego czegoś się uczę na tej lekcji. KADUMS

Liczebność: 50

Wykres 3j

Obszar badania: Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach

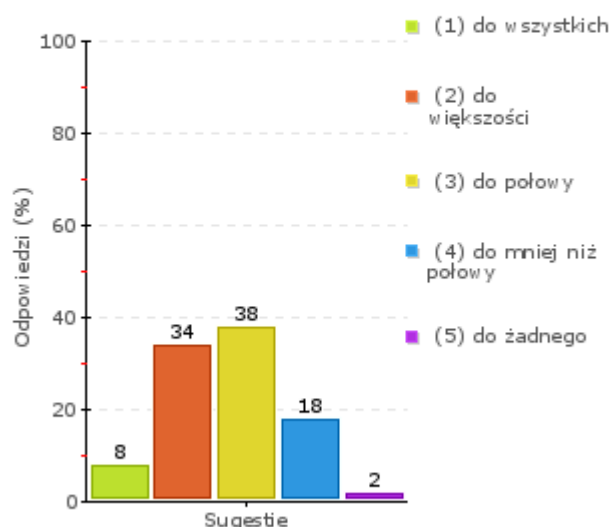
Jak wynika z informacji podanych przez badanych respondentów **nauczyciele w większości motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach.** W opinii ankietowanych uczniów nauczyciele w większości pomagają im, jeśli potrzebują wsparcia (Rys. 1j) i na większości zajęć lubią się uczyć (Rys. 2j). W rozmowie, po obserwowanych zajęciach uczniowie podali, że w nauce pomogło im np.: sposób prowadzenia zajęć przez nauczyciela i jego objaśnienia, korzystanie ze sprzętu multimedialnego (prezentacja, film) i z kart pracy, wykonywanie ćwiczeń praktycznych oraz praca w parach lub grupach i pomoc koleżeńska,

W opinii ankietowanych rodziców, większość nauczycieli chwali uczniów częściej niż krytykuje (Rys. 3j) oraz wierzy w ich możliwości (Rys. 4j).

Zdaniem nauczycieli, informacja zwrotna, jaką przekazują uczniom, motywuje ich pracy (Rys.5j).

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele pomagają mi, jeśli potrzebuję wsparcia.
KADUMS

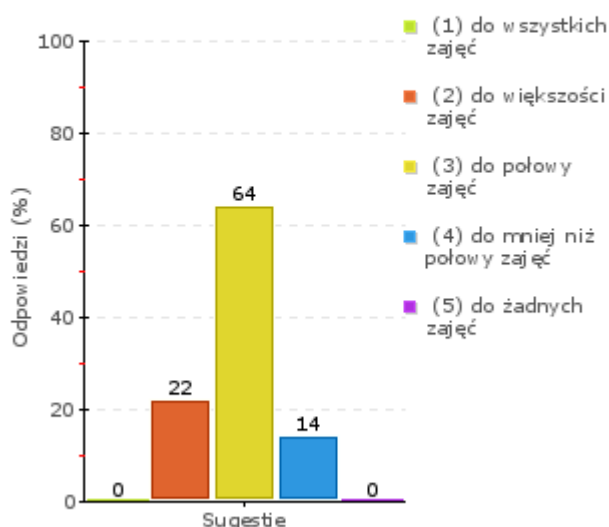
Liczebność: 50

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Lubię się uczyć na lekcjach.
KADUMS

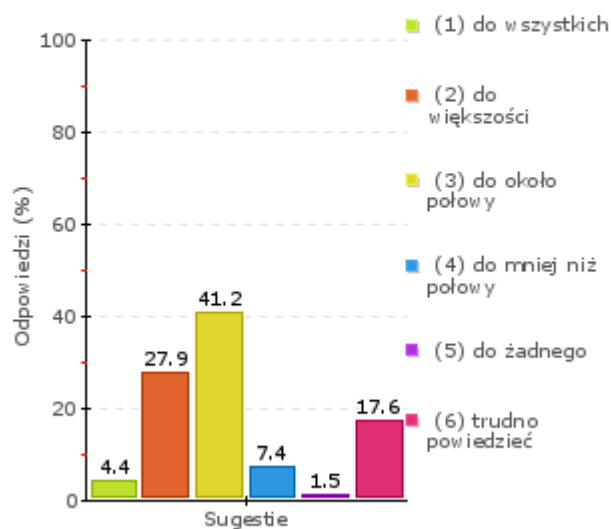
Liczebność: 50

Wykres 2j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele chwalaą moje dziecko częściej niż krytykują.
KADR

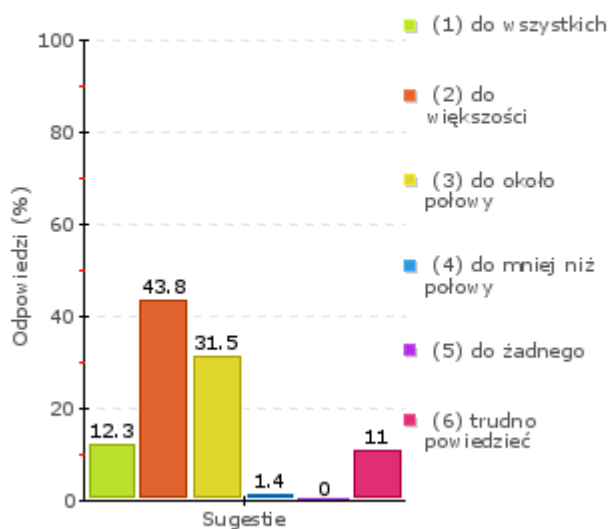
Liczebność: 73

Wykres 3j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele wierzą w możliwości mojego dziecka.
KADR

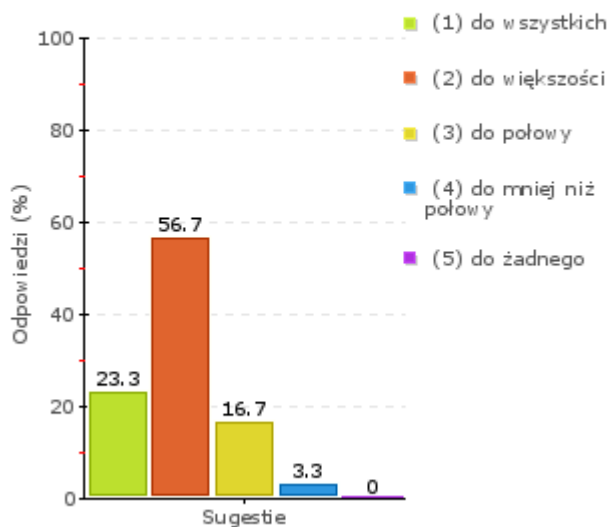
Liczebność: 73

Wykres 4j

Do jakiej części Pana/i uczniów poniższe zdania są prawdziwe?
 dzięki informacji zwrotnej, jaką otrzymują ode mnie, są zmotywowani do pracy KADN

Liczebność: 30

Wykres 5j

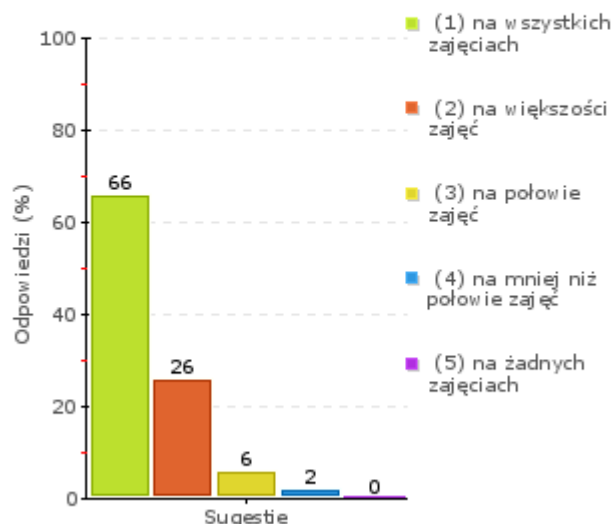
Obszar badania: Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój

Ocenianie pomaga uczniom się uczyć i zachęca do uczenia, jednak informacja zwrotna, przekazywana przez nauczycieli nie zawsze zawiera wskazówki do dalszej pracy. Jak wynika z informacji podanych w ankietach przez uczniów, nauczyciele: na większości zajęć przestrzegają ustalonych zasad oceniania (Rys. 1j, 2j), uzasadniają większość ocen (Rys. 3j) oraz rozmawiają z nimi o postępach w nauce i dzięki temu wiedzą, jak się uczyć (Rys. 4j). Natomiast podali, że nt. sukcesów i przyczyn trudności w nauce rozmawia z nimi ponad połowa nauczycieli (Rys. 5j i 6j). Odczucia uczniów podczas oceniania były zróżnicowane: mniej niż połowa uczniów ma ochotę się uczyć, wie co ma poprawić i postanawia się poprawić; mała grupa uczniów jest zadowolona. Natomiast części uczniom jest to obojętne, a inni czują się zniechęceni i nie chce się im dalej uczyć (Rys. 1w). W opinii większości rodziców, sposób oceniania przez nauczycieli zachęca ich dzieci do uczenia się (Rys. 7j).

W czasie obserwowanych zajęć nauczyciele zwracali uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były prawidłowe bądź nie oraz przekazywali informację zwrotną dotyczącą efektów pracy uczniów. Dzięki tym informacjom uczniowie byli zaangażowani i aktywniej uczestniczyli w zajęciach, prawidłowo wykonywali ćwiczenia i zadania oraz mieli możliwość poprawienia błędów. Uczniowie otrzymywali od nauczycieli informacje zwrotne dotyczące efektów uczenia się ale nie zawsze wskazówki do dalszej pracy.

Na ilu Twoich lekcjach dzisiaj miały miejsce opisane poniżej sytuacje?
Moi nauczyciele przestrzegali dzisiaj ustalonych zasad oceniania. KADUMD

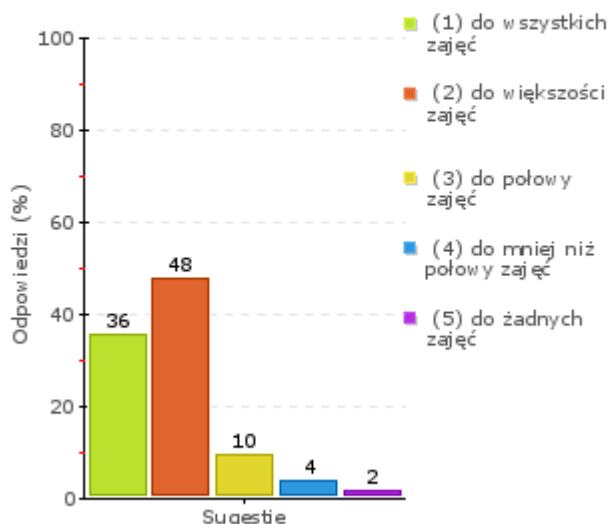
Liczebność: 50

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Uczniowie są oceniani według ustalonych i jasnych dla nich zasad. KADUMS

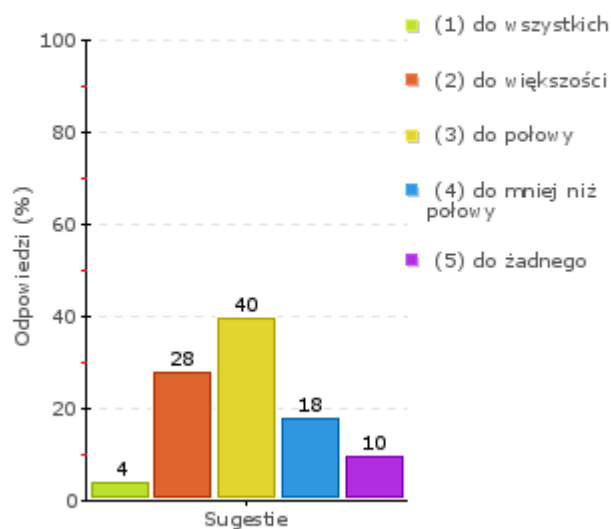
Liczebność: 50

Wykres 2j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele rozmawiają ze mną o postępach w nauce. KADUMS

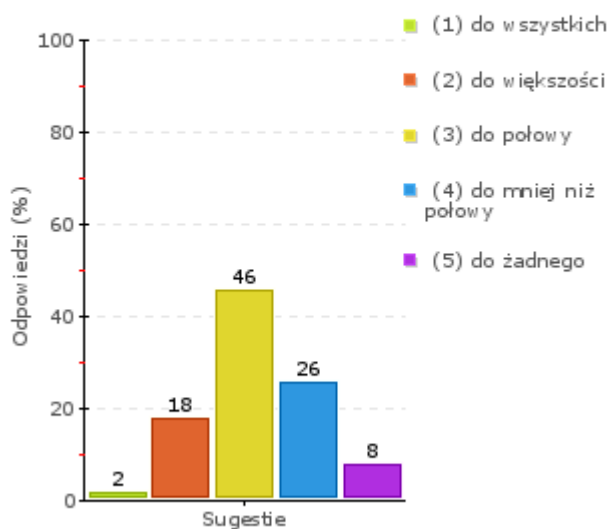
Liczebność: 50

Wykres 3j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele rozmawiają ze mną o tym, co wpłynęło na moje sukcesy w nauce. KADUMS

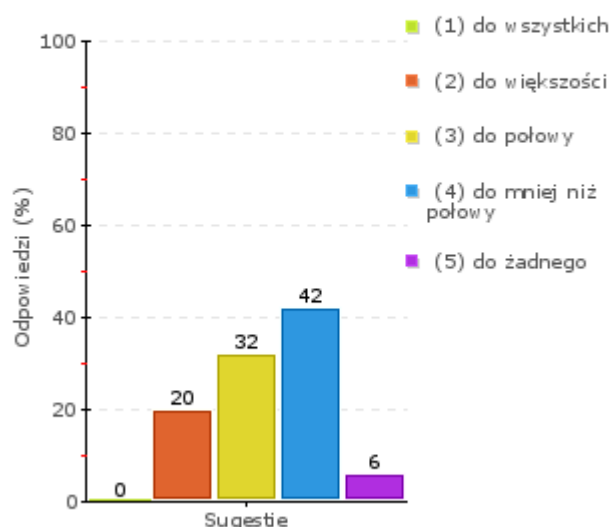
Liczebność: 50

Wykres 4j

Nauczyciele rozmawiają ze mną na temat przyczyn moich trudności w nauce. KADUMS

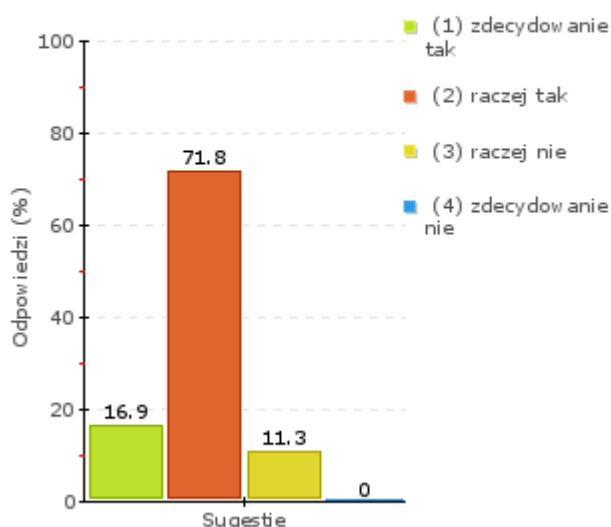
Liczebność: 50

Wykres 5j

Czy to, jak nauczyciele oceniają Pani/Pana dziecko, zachęca je do uczenia się? KADR

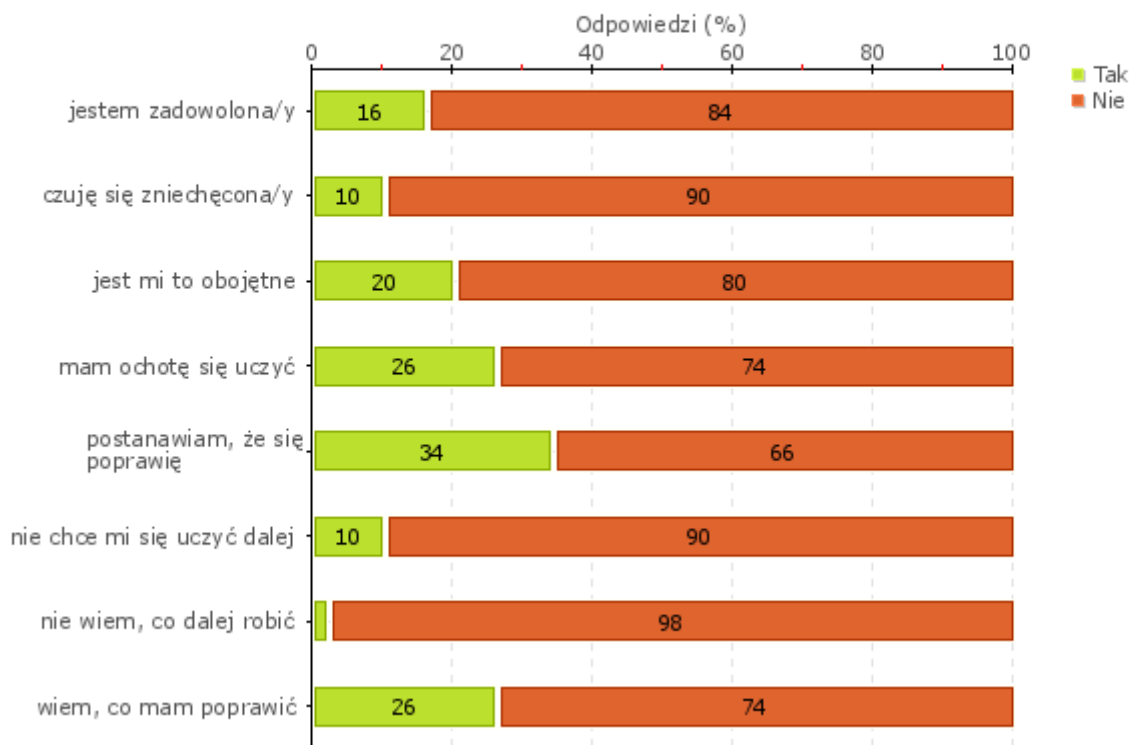
Liczebność: 73

Wykres 6j

Jak się zazwyczaj czujesz, kiedy jesteś oceniana/y? Wybierz opisy, które najlepiej pasują do Ciebie. KADUMS

Liczebność: 50

Wykres 1w

Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej

Podczas zajęć lekcyjnych nauczyciele stwarzają uczniom możliwości powiązania wiedzy z różnych dziedzin. Zdaniem ankietowanych uczniów, na większości zajęć mieli możliwość korzystania z tego, czego nauczyli się na innych przedmiotach lub poza szkołą (Rys.1j), a zdobyta w szkole wiedza przydaje się im w życiu (Rys.2j). Z wypowiedzi nauczycieli i uczniów oraz z obserwacji zajęć wynika, że uczniowie mieli możliwość odwoływania się do wiedzy przedmiotowej, wiedzy z innych przedmiotów (np. informatyka, fizyka, organizowanie działalności gospodarczej, podstawy ekonomii, matematyka, rachunkowości, laboratorium magazynowe, kadry i płace, prawo, j. polski, j. angielski, muzyka) oraz doświadczeń pozaszkolnych (np. informacje z Internetu nt. środków transportu technologicznego, strategii penetracji rynku oraz z wycieczki do zakładu przetwórstwa owocowo-warzywnego "Hortino"). Uczniowie podczas wykonywania ćwiczeń i rozwiązywania zadań wykorzystywali wcześniej nabyte wiadomości i umiejętności.

Nauczyciele w wywiadzie podali, że dbają o to, aby na lekcjach pokazywać przykłady dotyczące codziennego życia i aktualnych wydarzeń, nawiązywać do informacji z mediów, wykorzystywać wiedzę uczniów nabytą poza szkołą. Wskazali m. in. na:

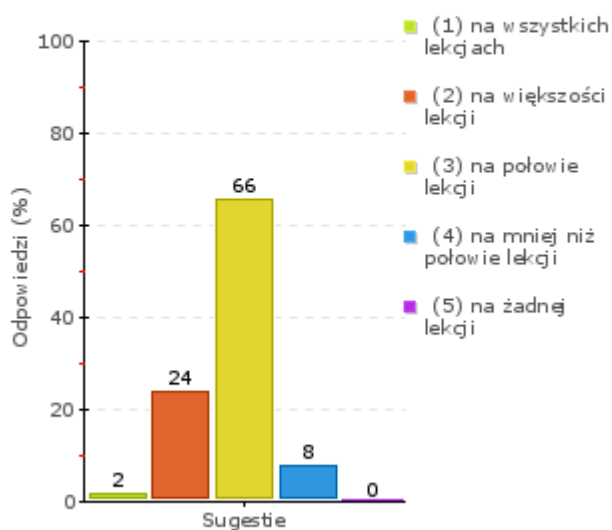
- rozmowy z uczniami nt. aktualnych wydarzeń w kraju i na świecie, problemów w gospodarce światowej oraz problemów przedsiębiorstw z najbliższej okolicy,
- przygotowywanie uczniów do funkcjonowania na rynku pracy (prowadzenie doradztwa zawodowego) i stwarzanie uczniom możliwość zdobywania dodatkowych kwalifikacji,
- pokazywanie uczniom przykładów z codziennego życia, sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- korzystanie na zajęciach językowych z prawdziwych materiałów oraz uwzględnianie problemów i wydarzeń w innych państwach,
- ukazywanie uczniom przykładów dobrych praktyk,
- uczulanie młodzieży na odbiór informacji z Internetu,
- odwoływanie się do wydarzeń sportowych i sukcesów polskich sportowców,
- rozmowy z uczniami nt. kształtowania postaw społecznych i angażowanie ich w akcje społeczne (pomoc potrzebującym).

Realizowane i planowane działania międzyprzedmiotowe to, zdaniem nauczycieli:

- przygotowanie uczniów do Podkarpackiego Konkursu Ekonomicznego przez nauczycieli przedmiotów ekonomicznych, prawa i informatyki
- współpraca nauczycieli przedmiotów ekonomicznych, matematyki i geografii w planowaniu zajęć (rozszerzenia od klasy II),
- współpraca wszystkich nauczycieli w przygotowaniu uczniów do egzaminu maturalnego i egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- organizowanie wyjazdów do Sądu Rejonowego w Leżajsku oraz planowanie wycieczek przedmiotowych do Urzędu Statystycznego, Narodowego Banku Polskiego i Urzędu Skarbowego.

Jak często na lekcji masz możliwość korzystania z tego, czego nauczyłaś/eś się na innych przedmiotach lub poza szkołą? KADUMS

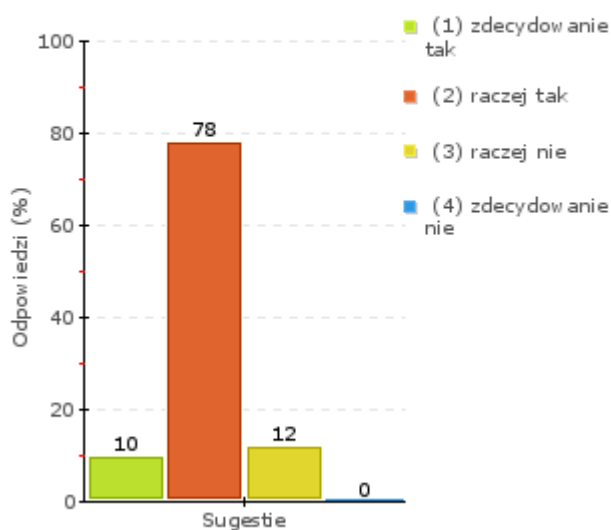
Liczebność: 50

Wykres 1j

Czy to, czego uczysz się w szkole przydaje Ci się w życiu? KADUMS

Liczebność: 50

Wykres 2j

Obszar badania: Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój

Uczniowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój i mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.

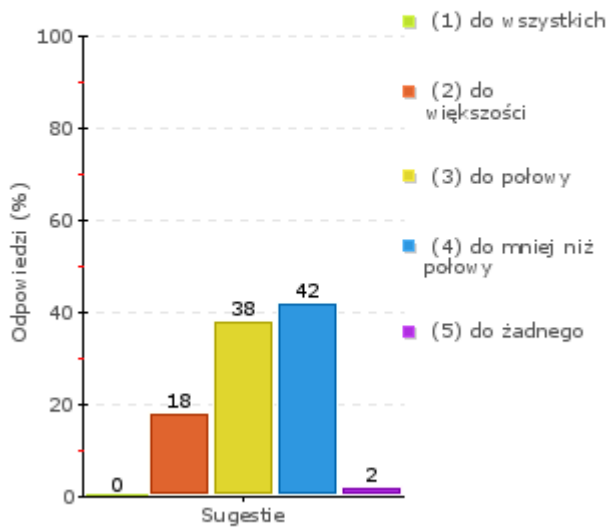
Ankietowani uczniowie podali, że w dniu ankietowania mieli wpływ na atmosferę w klasie, omawiane tematy i treści oraz na sposób uczenia się (Rys. 1w). Czują się odpowiedzialni za swój rozwój uważając, że ich wyniki w nauce najbardziej zależą od zaangażowania i czasu, jaki poświęcają na naukę, pracy nauczycieli, uzdolnień, atmosfery w klasie, pomocy kolegów/ koleżanek, opinii nauczycieli na ich temat oraz od szczęścia, korepetycji i pomocy rodziców (Rys. 2w). Według uczniów, ponad połowa nauczycieli zachęca ich do wymyślenia i realizowania własnych pomysłów (Rys. 1j).

Z podanych przez nauczycieli informacji (ankieta) wynika, że najczęściej (raz lub kilka razy w półroczu) uczniowie mają możliwość wyboru: terminów testów, sprawdzianów oraz na zajęcia pozalekcyjne. Natomiast rzadziej (raz lub kilka razy w roku): tematykę lekcji, metody pracy na lekcji i sposób oceniania. Duża część nauczycieli podała, że uczniowie nigdy nie mieli wpływu na sposób oceniania (Rys. 2j, 3j, 4j, 5j, 6j).

Podczas wszystkich obserwowanych lekcji nauczyciele rozmawiali z uczniami, w jaki sposób będzie przebiegać lekcja oraz dawali im możliwość zastanowienia się, czego się nauczyli. Stwarzali sytuacje umożliwiające uczniom wpływanie na sposób organizowania i przebiegu procesu uczenia się poprzez: możliwość działania w grupie lub parach i prezentowania efektów swojej pracy, korzystanie z różnych źródeł, samodzielne robienie notatek, wybór dodatkowych ćwiczeń i zadawanie pytań.

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania? Nauczyciele zachęcają mnie do wymyślania i realizowania własnych pomysłów. KADUMS

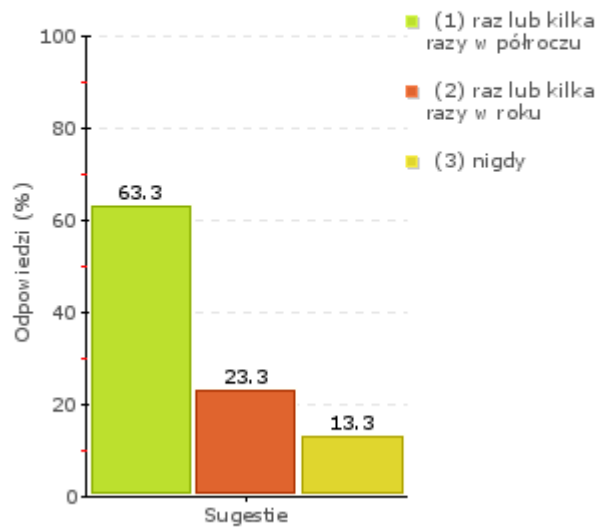
Liczebność: 50

Wykres 1j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący: terminów testów, sprawdzianów itp. KADN

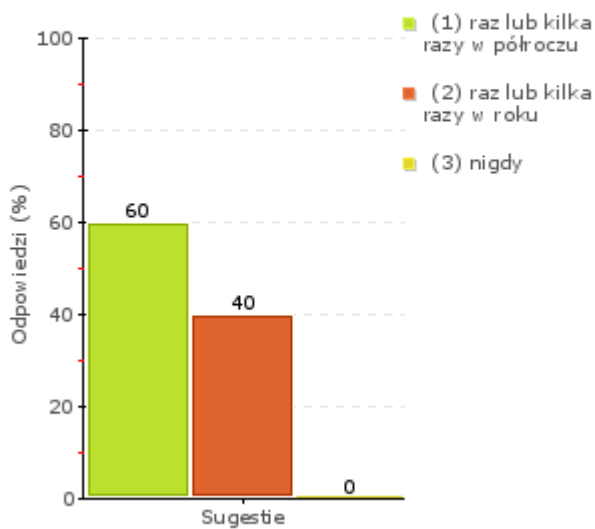
Liczebność: 30

Wykres 2j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący: zajęć pozalekcyjnych KADN

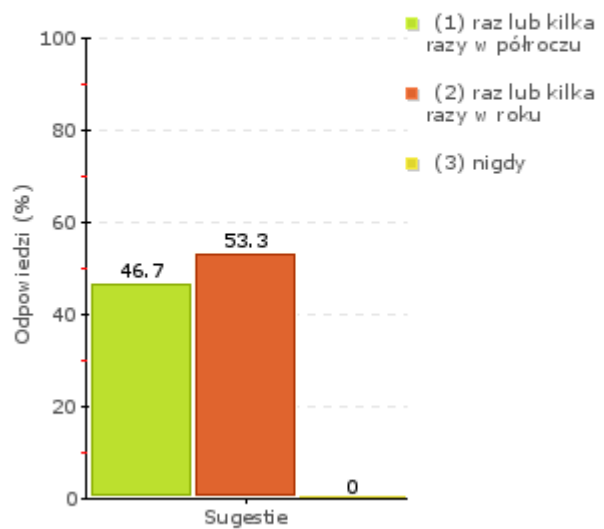
Liczebność: 30

Wykres 3j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący: metod pracy na lekcji KADN

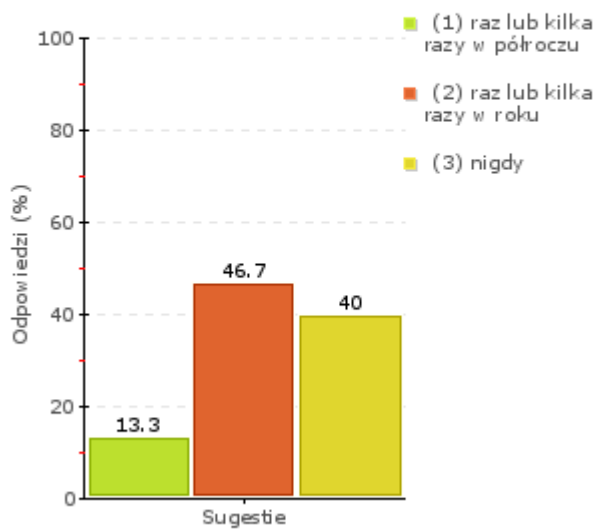
Liczebność: 30

Wykres 4j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
sposobu oceniania KADN

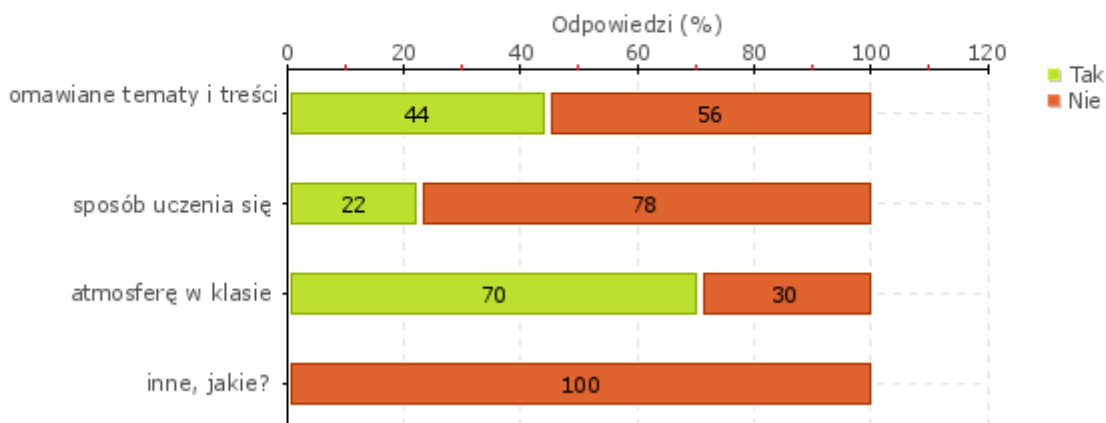
Liczebność: 30

Wykres 5j

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Na co miałaś/eś dzisiaj wpływ podczas lekcji? KADUMD

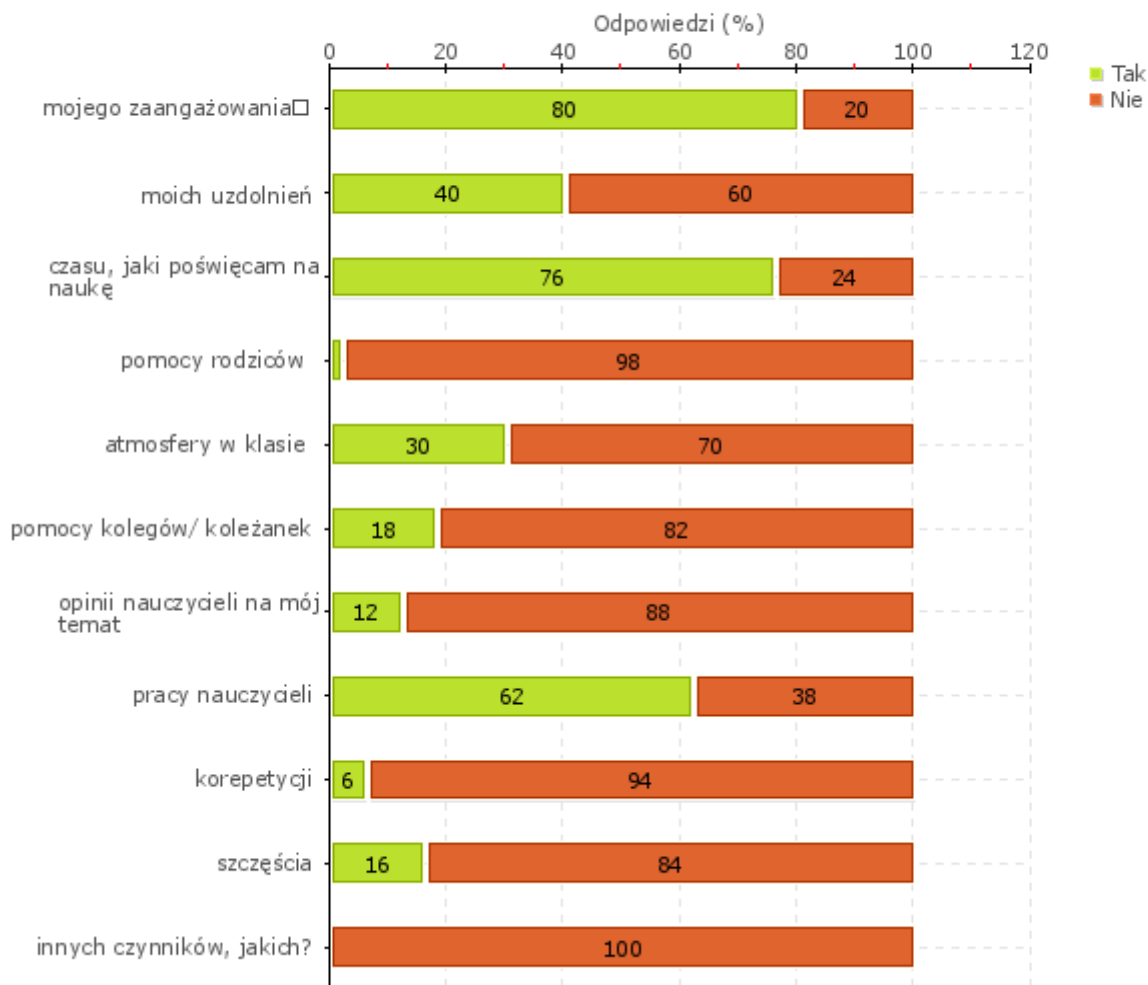
Liczebność: 50

Wykres 1w

Moje wyniki w nauce najbardziej zależą od: KADUMS

Liczebność: 50

Wykres 2w

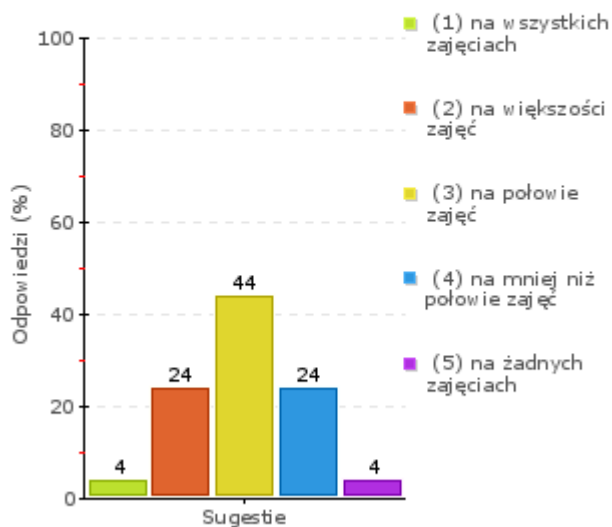
Obszar badania: Uczniowie uczą się od siebie nawzajem

Uczniowie uczą się od siebie nawzajem. Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele stosowali metody, które umożliwiały wszystkim uczniom uczenie się od siebie lub stwarzali sytuacje, w których uczniowie pomagali sobie nawzajem, np.: pracowali w grupach lub parach, wspólnie wykonywali zadania, dyskutowali, wyjaśniali i słuchali odpowiedzi kolegów, prezentowali swoje pomysły i przekazywali informacje pozyskane z Internetu.

W ankietach nauczyciele podali, że na lekcjach stosują różne sposoby wykorzystujące wzajemnie uczenie się uczniów np.: pracę w grupach lub parach, dyskusję na forum, wyrażanie opinii przez uczniów, prezentacje uczniowskie, ocenę koleżeńską oraz referaty (Rys. 1w). Natomiast z wypowiedzi ankietowanych uczniów wynika, że na zajęciach z różną częstotliwością pracują w grupach lub parach (Rys. 1j i 2j) oraz nieczęsto wykonują zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów (Rys. 3j).

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Dzisiaj na zajęciach pracowałam/em w grupach lub parach
KADUMD

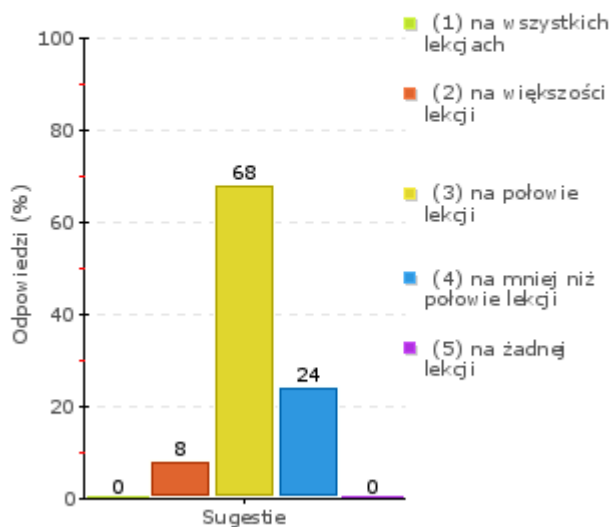
Liczebność: 50

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Pracuję w grupach lub parach.
KADUMS

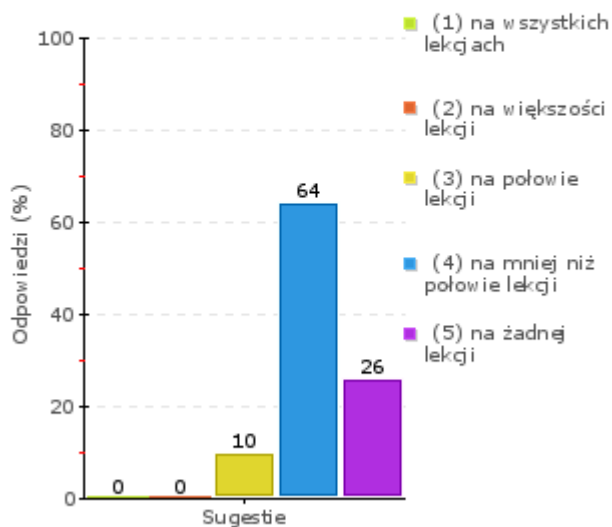
Liczebność: 50

Wykres 2j

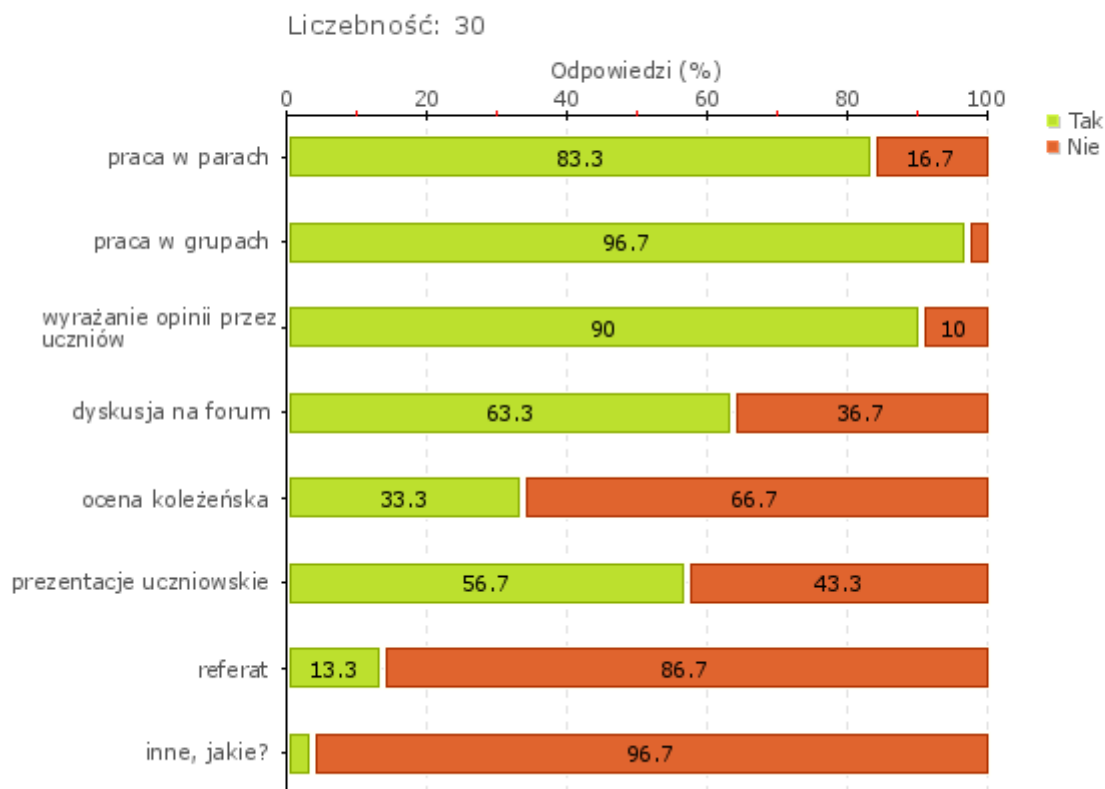
Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Wykonuję zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów.
KADUMS

Liczebność: 50

Wykres 3j

Jakie sposoby, wykorzystujące wzajemne uczenie się uczniów, stosuje Pan/i na lekcji? KADN

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów

W szkole realizowane są działania nowatorskie, które służą rozwojowi uczniów oraz kształtują ich umiejętności przydatne na wyższych etapach edukacyjnych i na rynku pracy. Większość ankietowanych nauczycieli podała, że w ostatnim roku wprowadziła nowatorskie rozwiązania w swojej pracy, które dotyczyły: komunikacji z uczniami, metod pracy, wykorzystania środków dydaktycznych, współdziałania z innymi nauczycielami, treści i komunikacji z rodzicami (Rys.1j, 1w). Nauczyciele uznali je za nowatorskie ponieważ wykorzystują w praktyce nowe doniesienia z zakresu psychologii, komunikacji interpersonalnej, dydaktyki, wykorzystują technologie informacyjno-komunikacyjne, przyczyniają się do rozwoju uczniów, są nowością w naszej szkole, umożliwiają pracę na materiałach spoza podręcznika oraz angażują uczniów w wyższym stopniu niż tradycyjne rozwiązania (Rys. 2w).

W działania nowatorskie zaangażowana jest większość nauczycieli. Dyrektor, jako nowatorskie rozwiązania podał realizację projektów:

1. "Kompetencje logistyczne kluczem do sukcesu zawodowego" w zawodzie technik logistyk. W ramach projektu uczniowie:
 - ukończyli kurs prawa jazdy kat. B i operatora wózków widłowych,
 - zdobyli certyfikaty obsługi programu logistyczno-spedycyjnego oraz magazynowo – kurierskiego,
 - ukończyli szkolenia z zakresu zakładania własnej działalności gospodarczej i doradztwa zawodowego,
 - doskonalili znajomość zawodowego języka angielskiego oraz umiejętności matematyczne na dodatkowych

zajęciach,

- uczestniczyli w zajęciach warsztatowych przeprowadzonych przez fachowców z zakresu: transportu, logistyki, spedycji i kurierki,
- odbyli praktyki zawodowe w firmach: DHL, Raben, Poczta Polska, PKS i Marway.

Ponadto szkoła została wyposażona w sprzęt komputerowy, specjalistyczne urządzenia logistyczne i fachową literaturę. Zdaniem dyrektora, wdrożone do dydaktyki nowoczesne rozwiązania i innowacje logistyczne oraz współpraca z firmami z branży logistycznej, transportowej, kurierskiej i spedycyjnej zwiększy w przyszłości profesjonalizm w kształceniu przyszłych logistyków.

2. "Szansa dla ambitnych ekonomistów" w zawodzie technik ekonomista, którego celem jest wyrównanie szans edukacyjnych dziewcząt i chłopców poprzez podniesienie, dostosowanie i rozszerzenie kompetencji kluczowych do potrzeb rynku pracy. W ramach projektu uczniowie mieli możliwość udziału w:

- pozalekcyjnych zajęciach, kursach specjalizacyjnych, warsztatach i e-learningu,
- specjalistycznych praktykach zawodowych w biurach rachunkowych,
- wycieczkach naukowych do Warszawy (poznawanie zasad funkcjonowania Sejmu, Senatu, NBP, GPW).

Poza tym pracownia ekonomiczna została wyposażona w pomoce naukowe i środki dydaktyczne (np. w tablica interaktywna, kserokopiarka, 2 zestawy komputerowe z oprogramowaniem, telewizor, odtwarzacz DVD, kamera, aparat fotograficzny, programy finansowo- księgowo, LEX, telefax, książki, podręczniki, filmy, plansze).

3. "Kompetentny ekonomista i logistyk – sukces na rynku edukacyjno-zawodowym!" dla uczniów kształcących się w zawodach technik ekonomista i technik logistyk. W ramach projektu uczniowie mieli możliwość:

- ukończenia kursu prawa jazdy kat. B (technik logistyk) oraz szkolenia "Kadry i płace z Płatnikiem"(technik ekonomista);
- udziału w zajęciach w programie finansowo- księgowym "Insert" (technik ekonomista) oraz w programie logistyczno-spedycyjnym "SpedTrans" (technik logistyk), po których uzyskali certyfikaty;
- udziału w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz zajęciach z zawodowego języka angielskiego dla ekonomistów i logistyków zakończonych testem w systemie zdalnego nauczania (e-learningu);
- udziału w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego ("Drogowskazy edukacyjno-zawodowe", "ABC przedsiębiorczości") oraz w wyjazdach na Międzynarodowe Targi Pracy i Podkarpackie Targi Edukacyjne;
- uczestniczenia w wykładach o tematyce ekonomicznej i logistycznej prowadzonych przez przedstawicieli wyższych uczelni;
- udziału w warsztatach psychologicznych i pedagogiczno-motywacyjnych oraz korzystania z pomocy pedagogów i psychologa.

4. "Podkarpacie stawia na zawodowców", którego ideą jest połączenie teorii z praktyką, wzmocnienie więzi między światem edukacji i pracy oraz podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego młodzieży pod kątem wymagań współczesnego rynku pracy. W ramach projektu uczniowie mieli możliwość:

- udziału w dodatkowych zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki i języka obcego zawodowego,
- ukończenia kursu obsługi programu "Insert GT i Płatnik", prawa jazdy kat. B i operatora wózków widłowych,
- odbycia staży pracowniczych,
- indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego.

Ponadto szkoła otrzymała wyposażenie pracowni ekonomicznej do nauki programu Insert, pracowni do nauki programu "SpedTrans" oraz pracowni doradztwa edukacyjno-zawodowego. Według dyrektora, ukierunkowanie działań projektowych na podniesienie wiedzy i umiejętności zawodowych młodzieży, doskonalenie kwalifikacji nauczycieli, stworzenie systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego i powstanie nowoczesnej technicznej bazy kształcenia, przyniesie spodziewany efekt w postaci podwyższenia standardów kształcenia zawodowego i zwiększenia mobilności przyszłych absolwentów szkół zawodowych szkoły na rynku pracy.

5. Podkarpackiego Konkursu Ekonomicznego "Młody Ekonomista", którego szkoła jest pomysłodawcą

i organizatorem. Głównym założeniem konkursu jest upowszechnianie wśród młodzieży tematyki ekonomicznej, przygotowanie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, rozbudzenie u uczniów przedsiębiorczości oraz przygotowanie absolwentów do podejmowania w przyszłości pracy lub kontynuowania nauki na uczelniach wyższych. W celu realizacji konkursu szkoła nawiązała współpracę z Wyższą Szkołą Prawa i Administracji Przemysł-Rzeszów oraz Wydziałem Ekonomii Uniwersytetu Rzeszowskiego. W ramach przygotowań uczniowie biorą udział w zajęciach warsztatowych prowadzonych przez przedstawicieli instytucji finansowych z terenu Leżajska (Urząd Skarbowy, ZUS) oraz w wykładach pracowników naukowych wyższych uczelni. Projekt objęty jest patronatem Podkarpackiego Kuratora Oświaty oraz Starosty Powiatu Leżajskiego. Laureat konkursu otrzymuje indeks na studia stacjonarne pierwszego stopnia Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Przemysł-Rzeszów. Natomiast wszyscy laureaci otrzymują nagrody ufundowane przez Narodowy Bank Polski i Starostę Leżajskiego.

6. Edukacja prawna w ramach współpracy z Wyższą Szkołą Prawa i Administracji Przemysł- Rzeszów, Wydziałem Prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie oraz Sądem Rejonowym w Leżajsku. Uczniowie mieli możliwość:

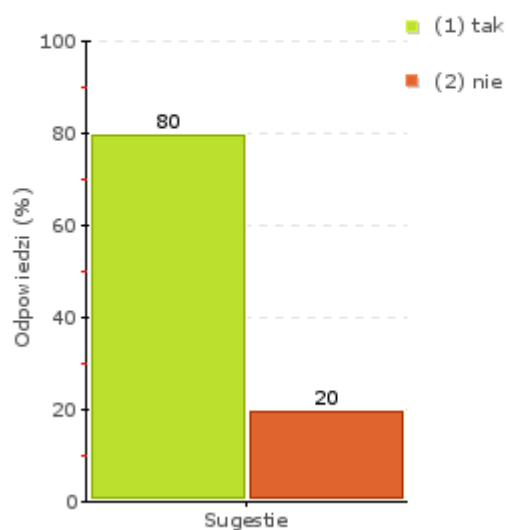
- udziału w wykładach pracowników naukowych uczelni nt. procedur sądowych,
- korzystania z uczelnianych materiałów źródłowych i wykorzystywania ich na lekcjach z prawa,
- uczestniczenia w Kampanii Edukacyjnej „Świadomy Swoich Praw”,
- przygotowania symulacji rozprawy sądowej – procesu karnego i zaprezentowania jej w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie,
- udziału w wykładach otwartych z zakresu ekonomii i prawa,
- udziału w spotkaniach z sędziami, prokuratorami i adwokatami nt. procedur sądowych i przebiegu procesu sądowego, odpowiedzialności prawnej nieletnich i pełnoletnich, katalogu kar i środków karnych stosowanych za przestępstwa, zbrodnie i występki, roli prokuratora i adwokata w postępowaniu sądowym oraz prawa rodzinnego i cywilnego,
- uczestniczenia w rozprawach sądowych.

7. Comenius "Wędrówka", udział uczniów w wyjazdach edukacyjnych do Rumuni i Czech. Dzięki pobytowi w rodzinach i spotkaniu rówieśników z całej Europy uczniowie przełamali bariery językowe, nabyli umiejętności komunikacji w języku obcym (język niemiecki, angielski), nabrali pewności siebie, wzmocnili motywację do nauki języków oraz poszerzyli swoją wiedzę o aspekty kulturowe, historyczne, matematyczne, i artystyczne. Zdaniem dyrektora, działania i rozwiązania nowatorskie realizowane przez szkołę mają na celu uatrakcyjnienie i ułatwienie procesu nauczania – uczenia się oraz osiągnięcie sukcesu. Prowadzone działania przynoszą pozytywne efekty: przyczyniły się do wzrostu kompetencji zawodowych uczniów, motywacji do działania, osiągnięć w olimpiadach i konkursach oraz rozwoju przedsiębiorczości i kreatywności, samodyscypliny i kultury osobistej uczniów. Uczniowie nabyli nowe doświadczenia życiowe i umiejętności niezbędne na kolejnym etapie edukacyjnym oraz na rynku pracy i w życiu codziennym.

Również z wypowiedzi partnerów wynika, że w szkole realizowane są działania nowatorskie, które promują szkołę i wpływają na rozwój uczniów, ułatwiają im start w dorosłe życie.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy wprowadził/a Pan/i nowatorskie rozwiązania w swojej pracy? KADN

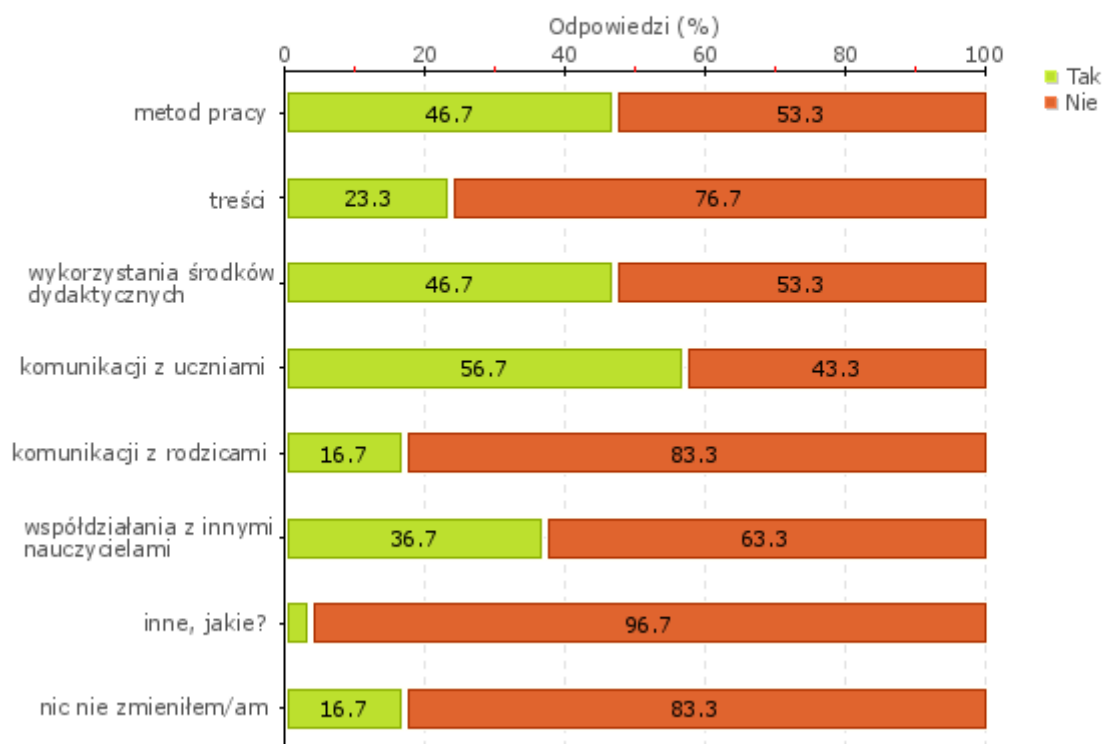
Liczebność: 30

Wykres 1j

Jeśli tak, czego one dotyczyły? KADN

Liczebność: 30

Wykres 1w

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Zmiany w zewnętrznym świecie powodują konieczność właściwego przygotowania uczniów do nowej rzeczywistości, dlatego dla sukcesu indywidualnego i społecznego uczniowie i uczennice powinni nabywać kompetencje określone w podstawie programowej. Stopień, w jakim są one nabywane, zależy od skuteczności monitorowania tego procesu oraz wykorzystania informacji o osiągnięciach z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Poziom spełnienia wymagania: B

W szkole diagnozuje się osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a wyniki diagnozy uwzględnia się realizując podstawę programową. Nauczyciele stosują na lekcjach zalecane sposoby i warunki realizacji podstawy programowej i umożliwiają uczniom kształtowanie kompetencji kluczowych. W szkole monitoruje się nabywanie wiadomości i umiejętności przez uczniów, formułuje wnioski i podejmuje wynikające z nich działania, np. realizuje projekty edukacyjne, organizuje dodatkowe kursy zawodowe i współpracuje z wyższymi uczelniami. Działania te przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia, podnoszą kompetencje zawodowe uczniów i zwiększają ich szanse na rynku pracy.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego

W szkole diagnozowane są osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a wyniki diagnozy wykorzystuje się realizując podstawę programową. Dyrektor podaje w wywiadzie, że już od momentu przyjęcia ucznia do szkoły analizie poddawane są wyniki egzaminu gimnazjalnego, oceny na świadectwie ukończenia gimnazjum, osiągnięcia kandydata przedstawione w formie dyplomów, podziękowań i wpisów na świadectwie oraz posiadane opinie lub orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Diagnozą "na wejściu" objęci są uczniowie wszystkich klas pierwszych, którzy piszą test wiedzy i umiejętności z każdego przedmiotu (potencjalnie zdawanego na maturze), a na zajęciach wychowania fizycznego przeprowadza się testy sprawności fizycznej. Wyniki prowadzonych diagnoz podlegają szczegółowej analizie przez komisje przedmiotowe. Jak wynika z wypowiedzi dyrektora oraz analizy dokumentacji szkolnej, uzyskane w ten sposób informacje na temat potencjału edukacyjnego uczniów są wykorzystywane do:

- tworzenia planów pracy (w tym planu pracy wychowawcy klasowego),
- wprowadzania zmian w programach nauczania uwzględniających potrzeby uczniów,
- organizacji zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- organizacji zajęć rozwijających zainteresowania,
- organizacji zajęć specjalistycznych,

- indywidualizacji procesu nauczania na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- tworzenia grup wsparcia (pomocy koleżeńskiej),
- opracowania indywidualnych programów pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- planowania współpracy z instytucjami wspierającymi (np. poradnia psychologiczno-pedagogiczna, lokalne ośrodki pomocy społecznej),
- dostosowania wymagań do potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- modyfikacji metod i form nauczania.

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji

Realizując podstawę programową uwzględnia się zalecane warunki i sposoby jej realizacji.

Nauczyciele umożliwiają uczniom kształtowanie kompetencji kluczowych i ankiecie wskazują, jak często to robią:

- umiejętność komunikowania się w języku ojczystym (Rys. 1j),
- umiejętność uczenia się (Rys. 2j),
- umiejętność pracy zespołowej (Rys. 3j),
- umiejętność czytania (Rys. 4j),
- umiejętność odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji (Rys. 5j)
- umiejętność myślenia naukowego (Rys. 6j),
- umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (Rys. 7j),
- umiejętność myślenia matematycznego (Rys. 8j).

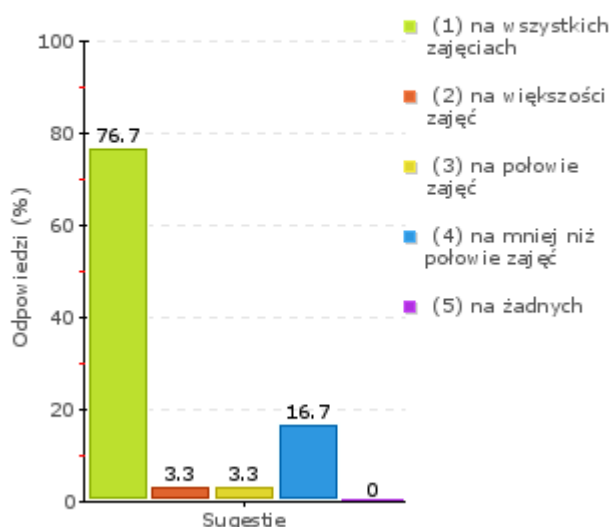
Podczas obserwowanych zajęć najczęściej kształtowane były umiejętności: komunikowania się w języku ojczystym, czytania oraz pracy zespołowej (Tab. 1).

Nauczyciele deklarują w ankiecie, że stosują na lekcjach zalecane sposoby i warunki realizacji podstawy programowej. Potwierdza to obserwacja zajęć, podczas których nauczyciele:

- organizowali pracę w profesjonalnie wyposażonych pracowniach (np. indywidualne stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, tablice interaktywne, projektory multimedialne, odpowiednie oprogramowanie),
- organizowali pracę w parach lub w grupach, dzięki czemu uczniowie mogli uczyć się wzajemnie od siebie,
- wykorzystywali metody pracy angażujące wszystkich uczniów (np. aktywizujące, praktyczne) itp.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym KADN

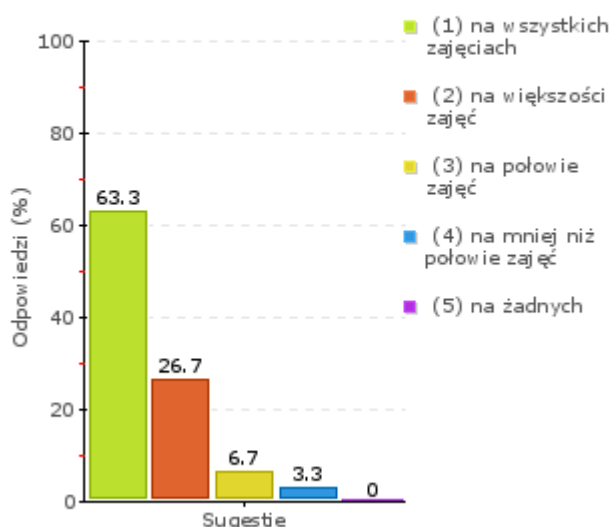
Liczebność: 30

Wykres 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność uczenia się KADN

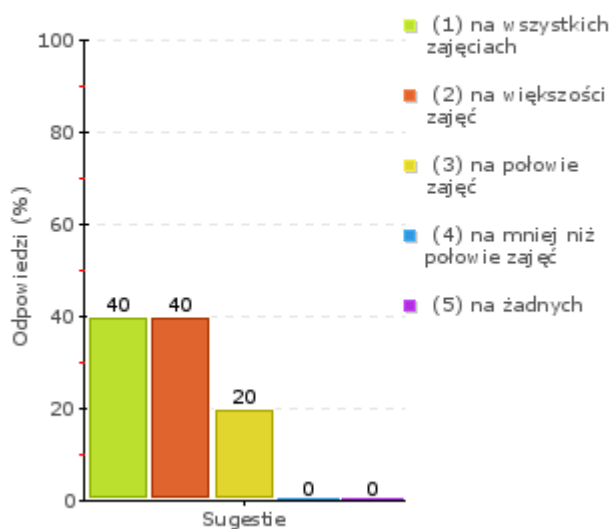
Liczebność: 30

Wykres 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność pracy zespołowej KADN

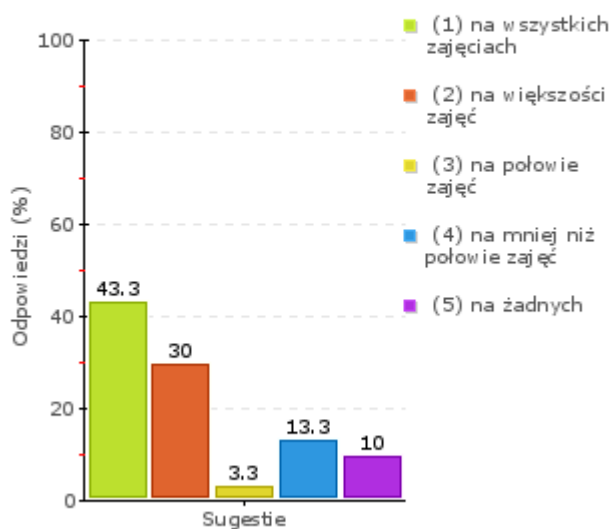
Liczebność: 30

Wykres 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów KADN

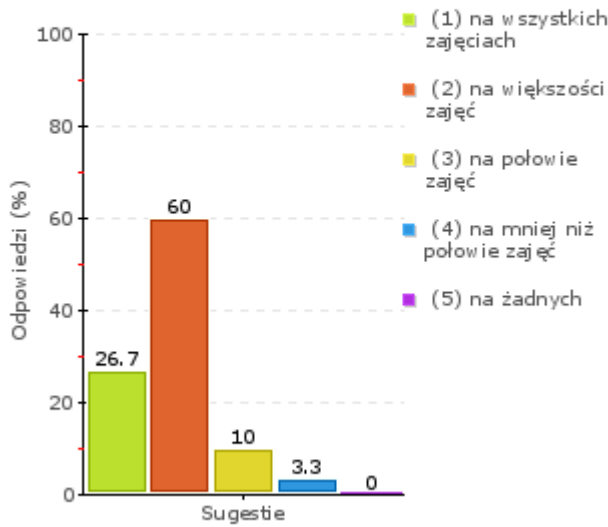
Liczebność: 30

Wykres 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność odkrywania swoich zainteresowań i/lub przygotowania do dalszej edukacji KADN

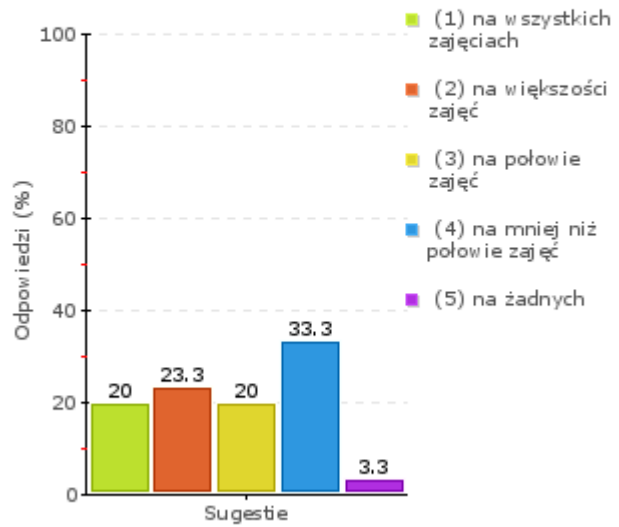
Liczebność: 30

Wykres 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa KADN

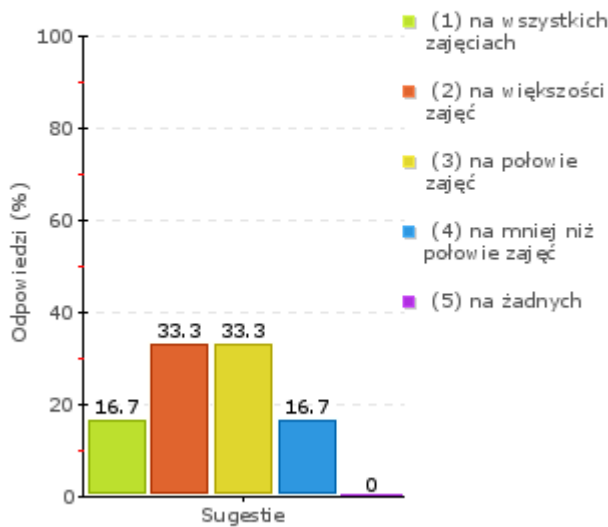
Liczebność: 30

Wykres 6j

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi KADN

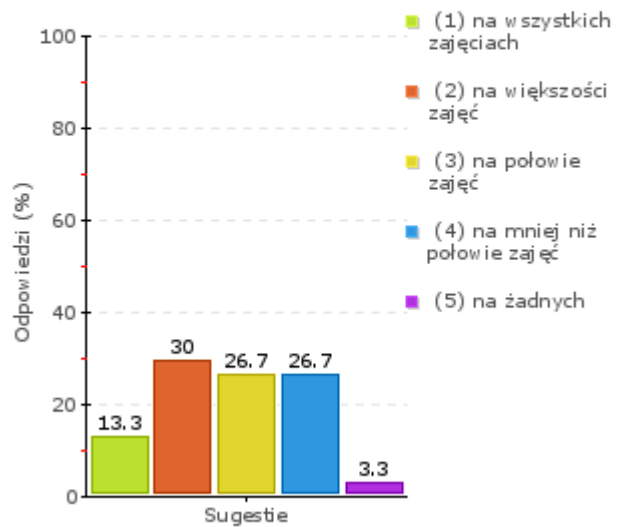
Liczebność: 30

Wykres 7j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym KADN

Liczebność: 30

Wykres 8j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Które z najważniejszych umiejętności, opisanych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia były kształtowane u uczniów podczas lekcji? (7653)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 5

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	czytanie	5 / 0	100 / 0
2	myślenie matematyczne	3 / 2	60 / 40
3	myślenie naukowe	0 / 5	0 / 100
4	umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie	5 / 0	100 / 0
5	umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji	3 / 2	60 / 40
6	umiejętność uczenia się	2 / 3	40 / 60
7	odkrywanie swoich zainteresowań i przygotowanie do dalszej edukacji	3 / 2	60 / 40
8	umiejętność pracy zespołowej	4 / 1	80 / 20

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz

Nauczyciele monitorują nabywanie wiadomości i umiejętności przez uczniów. Z wypowiedzi ankietowanych nauczycieli wynika, że czynią to najczęściej poprzez:

- stwarzanie uczniom możliwości zadawania pytań,
- ocenianie bieżące (częstkowe),
- zadawanie pytań,
- sprawdzanie, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania,
- sprawdzanie, czy uczniowie właściwie zrozumieli omawiane kwestie,
- ocenianie podsumowujące (np. klasówki, sprawdziany),
- umożliwianie podsumowania ćwiczenia,
- zbieranie informacji zwrotnych od uczniów,
- wykorzystywanie różnych narzędzi badawczych.

Podczas monitorowania nauczyciele rzadziej stosują ocenianie kształtujące, a najrzadziej posługują się indywidualną dokumentacją każdego ucznia (Rys. 1w).

Sposoby monitorowania osiągnięć uczniów, które nauczyciele wykorzystali na wszystkich obserwowanych zajęciach to:

- upewnianie się, czy uczniowie właściwie zrozumieli,

- sprawdzanie, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania,
- stwarzanie uczniom możliwości zadawania pytań,
- zadawanie pytań.

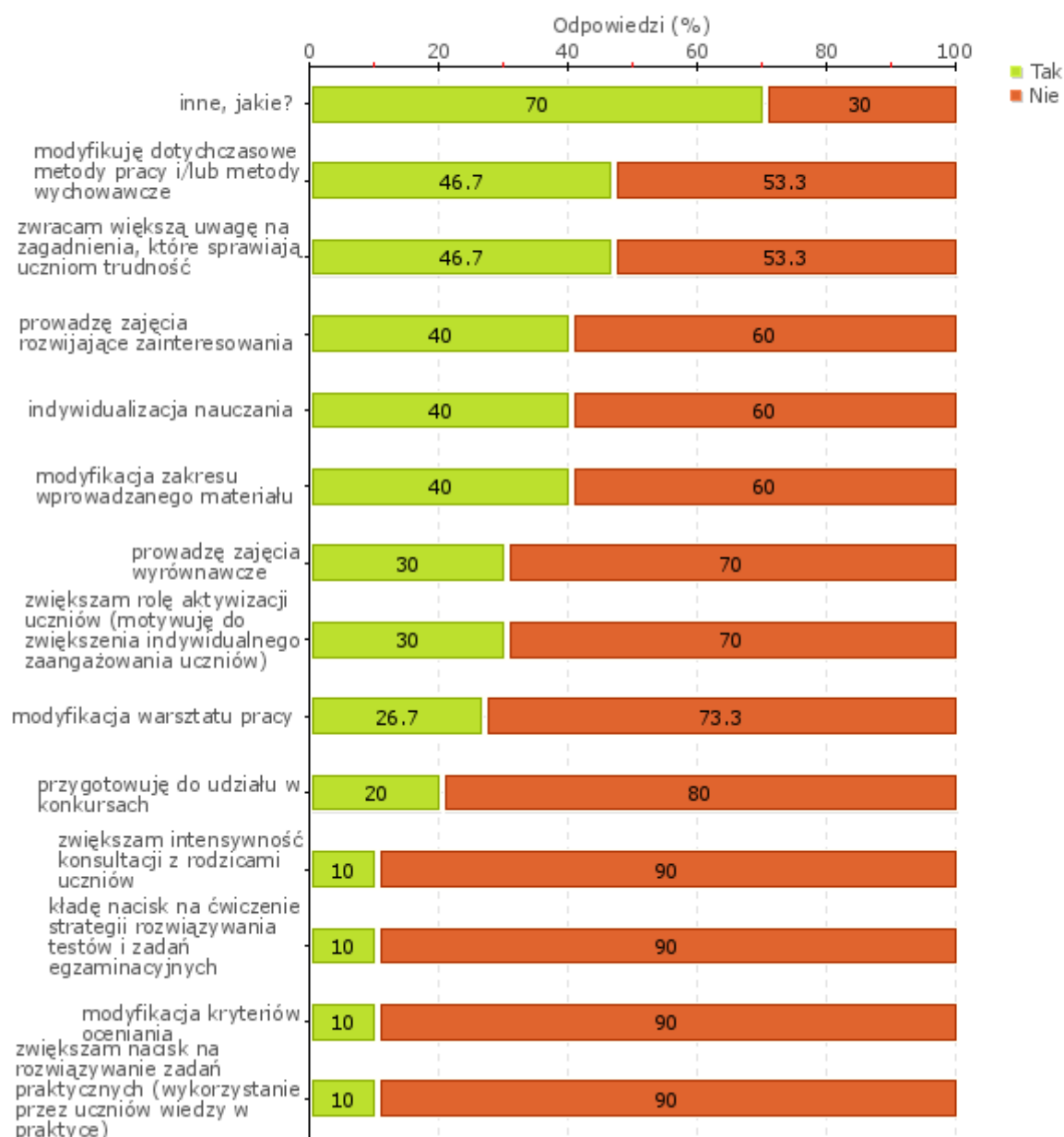
Na żadnej z pięciu obserwowanych lekcji nauczyciel nie zapytał uczniów, co sądzą o jego sposobie przekazywania wiedzy (Tab. 1).

Sformułowane w wyniku analizy osiągnięć uczniów wnioski są wdrażane przez nauczycieli. Ankietowani nauczyciele podali, że wykorzystują je w swojej pracy głównie do:

- modyfikowania dotychczasowych metod pracy,
- zwracania większej uwagi na zagadnienia, które sprawiają uczniom trudność,
- indywidualizacji nauczania,
- modyfikacji zakresu wprowadzanego materiału,
- organizacji zajęć rozwijających zainteresowania,
- organizacji zajęć wyrównawczych,
- motywowania do zwiększenia indywidualnego zaangażowania uczniów itp. (Rys. 1 o).

W jaki sposób wykorzystuje Pan/i w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? KADN

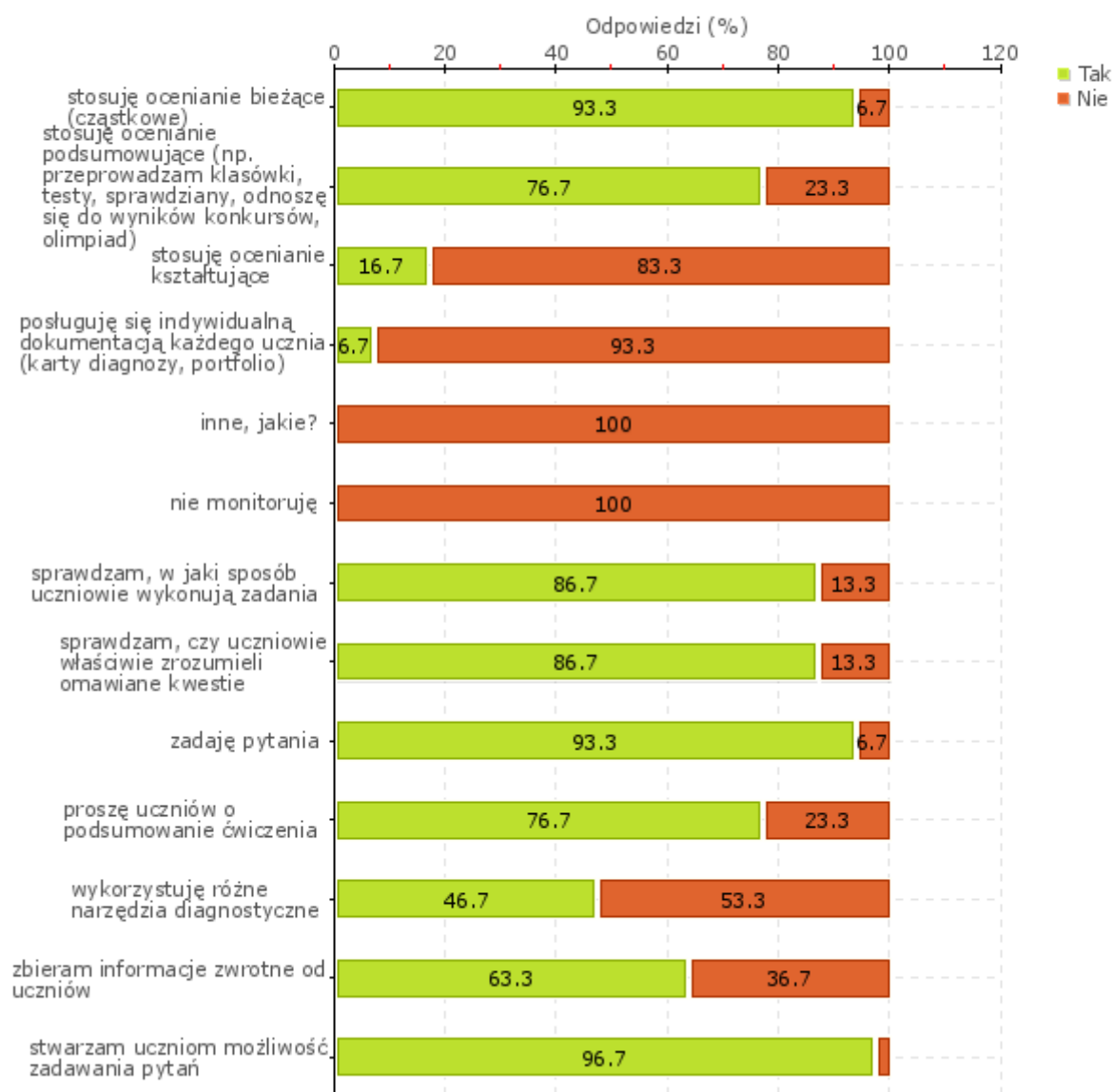
Liczebność: 30

Wykres 1o

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? KADN

Liczebność: 30

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: W jaki sposób nauczyciel monitoruje nabywanie wiedzy i umiejętności przez każdego ucznia podczas lekcji? Proszę zaznaczyć wszystkie zachowania nauczyciela, które wystąpiły na tej lekcji. (6884)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 5

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	sprawdza, czy uczniowie właściwie zrozumieli	5 / 0	100 / 0
2	sprawdza, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania	5 / 0	100 / 0
3	zadaje pytania	5 / 0	100 / 0
4	prosi uczniów o podsumowanie	3 / 2	60 / 40
5	wykorzystuje techniki badawcze	1 / 4	20 / 80
6	pyta uczniów, co sądzą o jego sposobie przekazywania wiedzy	0 / 5	0 / 100
7	stwarza uczniom możliwość zadania pytania	5 / 0	100 / 0
8	inne, jakie?	1 / 4	20 / 80

Obszar badania: Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych

Szkoła podejmuje liczne działania wynikające z wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów, które przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych przez uczniów.

Dyrektor w wywiadzie wymienił następujące wnioski z nadzoru pedagogicznego dotyczące efektów uczenia się uczniów:

- należy dostosować program nauczania do możliwości uczniów uwzględniając wyniki diagnozy na wejściu,
- konsekwentnie wdrażać wnioski zespołów przedmiotowych wynikające z analizy wyników matur, egzaminów próbnych i bieżącej analizy wyników nauczania,
- utrzymywać realizowany materiał wykorzystując dostępne zestawy zadań maturalnych,
- zachęcać i motywować młodzież do samodzielnego rozwiązywania arkuszy maturalnych w myśl zasady "trening czyni mistrza",
- powtarzać materiał z uczniami na zajęciach wyrównawczych,
- na zajęciach pozalekcyjnych podjąć działania, które zlikwidują różnice w wiedzy i umiejętnościach uczniów,
- przeprowadzać "małe próbne matury" (wybrane zadania z arkuszy maturalnych) w klasach pierwszych i drugich (np. na koniec działu, półroczu, czy roku szkolnego),
- w miarę możliwości organizować dodatkowe zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego,

- zaplanować dodatkowe godziny lekcyjne, na których uczniowie skupią się szczególnie na zadaniach sprawiających największe problemy,
- w większym stopniu stosować metody aktywizujące na lekcjach, urozmaicać formy pracy z uczniami,
- zwrócić uwagę na uczniów z wyższym potencjałem, objąć ich szczególną opieką edukacyjną, w miarę możliwości angażować ich do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i konkursach,
- zaangażować uczniów do udziału w programach i projektach edukacyjnych,
- wspierać uczniów z niską samooceną i brakiem wiary we własne możliwości,
- zindywidualizować proces nauczania na zajęciach lekcyjnych według zdiagnozowanych potrzeb,
- zintensyfikować pomoc psychologiczno-pedagogiczną (udzielaną zarówno uczniom zdolnym jak i mającym trudności w nauce),
- powszechnie wykorzystywać dostępne środki multimedialne i interaktywne środki dydaktyczne (dotyczy wszystkich przedmiotów).

Wdrażając te wnioski, szkoła podejmowała różnorodne działania mające na celu wzrost efektów kształcenia. Dyrektor w wywiadzie podaje, że corocznie prowadzone są badania na wejściu ze wszystkich przedmiotów maturalnych (we wszystkich klasach pierwszych) w celu diagnozy potencjału edukacyjnego uczniów rozpoczynających naukę. Zespoły przedmiotowe, przygotowujące diagnozę, korzystają przede wszystkim z materiałów i narzędzi dostępnych w sieci (m.in. z publikacji wydanej przez Wydział Badań i Analiz OKE w Krakowie "Diagnoza na wejściu, jako podstawa planowania i organizowania procesu kształcenia w szkole"). Na podstawie wyników tej diagnozy nauczyciele planują pracę z uczniami (modyfikują programy nauczania, opracowują plany pracy pozalekcyjnej itp.). Nauczyciele dokonują systematycznej kontroli i analizy wyników nauczania, analizy wyników matur próbnych oraz właściwego egzaminu maturalnego. Na zebraniach zespołów przedmiotowych wypracowywane są wnioski, które prezentowane są całej Radzie Pedagogicznej i wszyscy nauczyciele zobligowani są do ich konsekwentnego wdrażania. Wnioski głównie wskazują obszary, które sprawiają uczniom trudności i są wskazówkami do pracy nad ich eliminowaniem.

Kolejnym działaniem, mającym wpływ na wzrost efektów kształcenia, jest systematyczna praca z arkuszami maturalnymi. Uczniowie rozwiązują je na zajęciach dodatkowych przygotowujących do matury, które organizowane są w wymiarze dwóch godzin tygodniowo (z każdego przedmiotu). Szkoła posiada "Regulamin zajęć przedmaturalnych" określający zasady ich funkcjonowania. Nauczyciel prowadzący zajęcia przygotowuje plan pracy, który w każdej chwili może być zmodyfikowany w zależności od potrzeb edukacyjnych uczniów. Zajęcia mają na celu lepsze przygotowanie do matury i polegają głównie na powtarzaniu poszczególnych partii materiału oraz sprawdzaniu stopnia ich opanowania poprzez rozwiązywanie zadań z arkuszy maturalnych. Z arkuszami maturalnymi pracuje się też na zajęciach matematyki i języka polskiego (które zablokowane są w planie lekcji specjalnie w tym celu). Wielu nauczycieli proponuje uczniom rozwiązywanie arkuszy w domu, a po ich sprawdzeniu udziela informacji zwrotnej.

Jak podaje dyrektor, dużo uwagi poświęca się dobremu przygotowaniu uczniów do egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Nauczyciele przedmiotów zawodowych ściśle ze sobą współpracują i kładą nacisk na korelację międzyprzedmiotową w zakresie przygotowania uczniów do części praktycznej (przy wykorzystaniu metody projektów) i części pisemnej egzaminu. Ponadto prowadzone są zajęcia pozalekcyjne, podczas których rozwiązywane są głównie zadania projektowe do części praktycznej egzaminu. Młodzież otrzymuje również zadania projektowe lub testowe do rozwiązania w domu i przedstawia je nauczycielowi do analizy i oceny. Pozwala to określić poziom i zakres przygotowania do egzaminu każdego z uczniów. W ostatnich latach przygotowanie młodzieży do egzaminu było wspomagane poprzez zajęcia w ramach realizacji

projektów edukacyjnych "Szansa dla ambitnych ekonomistów", "Kompetentny ekonomista i logistyk – sukces na rynku edukacyjno-zawodowym!", "Kompetencje logistyczne kluczem do sukcesu zawodowego".

Z wypowiedzi dyrektora wynika, że szkoła organizuje próbne egzaminy, aby ocenić przygotowanie uczniów do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i uzyskać informację, które z umiejętności należy doskonalić w celu poprawy efektów kształcenia. Egzamin próbny (testy do części pisemnej oraz zadanie praktyczne) co roku przygotowują nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i przeprowadzają go w drugim półroczu klasy czwartej. Próbny egzamin jest przeprowadzany zgodnie ze standardami wymagań egzaminacyjnych dla zawodu oraz w takich warunkach, jak jest to określone w informatorze (zarówno podczas etapu pisemnego jak i etapu praktycznego). Dla zdających przygotowane są stanowiska pracy wyposażone w niezbędny sprzęt i oprogramowanie. Oceny prac uczniów dokonują nauczyciele przedmiotów zawodowych zgodnie z kryteriami oceniania właściwymi dla zawodu. Wszyscy nauczyciele przedmiotów zawodowych posiadają uprawnienia egzaminatorów do oceny prac egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Wyniki egzaminu próbnego są szczegółowo analizowane przez komisję przedmiotów zawodowych. Analizie poddane są wszystkie części egzaminu. Wyłania się obszary słabo opanowane przez uczniów w celu ich wzmocnienia i uzupełnienia. Określa się prawdopodobne przyczyny niepowodzeń. Każdy uczeń jest szczegółowo zapoznawany z wynikami ze wskazaniem wszystkich popełnionych błędów. Dla każdego ucznia przygotowuje się indywidualny komentarz braków występujących w projekcie. Wyniki egzaminu wykorzystuje się do wskazania kierunków dalszej pracy poszczególnym uczniom. Wszyscy nauczyciele przedmiotów zawodowych zapoznają się z wynikiem egzaminu próbnego. Wskazuje się przedmioty i nauczycieli odpowiedzialnych za utrwalenie poszczególnych umiejętności i przećwiczenia konkretnych typów zadań. Nauczyciele podczas lekcji i na zajęciach dodatkowych utrwalają te partie materiału, które stwarzają trudności. Wyniki egzaminu próbnego stanowią również wskazanie do dalszej pracy dla zespołu przedmiotowego w kolejnym roku szkolnym.

W szkole indywidualizuje się proces nauczania na zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych, dostosowuje wymagania do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów. Zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami zaplanowano zajęcia pozalekcyjne dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej tym uczniom odbywają się zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z: języka polskiego, matematyki, chemii, biologii, fizyki i historii. Uczniowie uzdolnienie realizują indywidualne programy bądź toki nauki. Mogą oni również uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych z przedmiotów zawodowych (np. klub logistyka, kółko ekonomiczne), na których m.in. przygotowywani są do udziału w olimpiadach i konkursach. Szkoła proponuje również zajęcia rozwijające talenty i zainteresowania, np.: kółko fotograficzne, kółko szachowe, Grupa Teatralna "Kurtyna", Zespół Muzyczny "Labirynt", Chór "Belcanto", Jednostka Strzelecka "Strzelec", redakcja gazetki szkolnej "Chroberek", grupa cheerleaderek i zajęcia sportowe z różnych dyscyplin (m.in.: siatkówka, koszykówka, piłka nożna, piłka ręczna, gimnastyka, pływanie).

Według dyrektora, na wzrost efektów kształcenia mają również wpływ stosowane przez nauczycieli metody aktywizujące oraz urozmaicone formy pracy. Atrakcyjne są dla uczniów wykłady w Narodowym Banku Polskim, wycieczki dydaktyczne do zakładów pracy, seminaria prowadzone przez wykładowców wyższych uczelni, lekcje z wykorzystaniem programu Insert GT itp. W celu dobrego przygotowania do zawodu szkoła przyjmuje na siebie organizację praktyk zawodowych dla wszystkich uczniów. Szkolny opiekun praktyk współpracuje tylko z tymi lokalnymi zakładami i instytucjami, które mogą zapewnić odpowiednią jakość odbywanej praktyki. Pozytywne efekty przynoszą spotkania z ekspertami z różnych dziedzin: podróżnikami, sportowcami, poetami z Koła Leżajskich Poetów "Na marginesie", pilotem z Dowództwa Sił Powietrznych, misjonarzami itp. Spotkania te pobudzają motywację uczniów do nauki, ukazują uczniom, jak ważne jest zdobywanie wiedzy, dążenie

do osiągania wyższych celów, spełnianie marzeń i kreowanie własnej przyszłości. Dzięki systematycznej współpracy z wyższymi uczelniami (Wyższą Szkołą Prawa i Administracji w Przemyślu, Uniwersytetem Rzeszowskim, Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie) uczniowie zapoznawani są z ich ofertą edukacyjną i zapotrzebowaniem rynku pracy, co pobudza zainteresowania uczniów, wpływa na podejmowanie inicjatywy przez młodzież, ukierunkowuje proces uczenia, a tym samym wpływa na jego efektywność.

Uczniowie technikum podejmują naukę na specjalistycznych kursach zawodowych w ramach projektu "Podkarpacie stawia na zawodowców", umożliwiających uzyskanie dodatkowych kwalifikacji (np. kursy: prawa jazdy, operatora wózków widłowych, obsługi programu Insert i Płatnik) oraz otrzymują certyfikaty. Zwiększają w ten sposób swoje szanse na rynku pracy.

W ramach działalności Szkolnego Ośrodka Kariery uczniowie technikum objęci zostali cyklem zajęć warsztatowych oraz badań prowadzonych we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, co pomaga im w rozpoznaniu swoich zainteresowań i predyspozycji, ukierunkowuje na wybór studiów, poprawia motywację i efektywnie kształtuje proces edukacyjny.

W celu wspierania uczniów z niską samooceną i brakiem wiary we własne możliwości nauczyciele stosują wiele wzmocnień pozytywnych. Doceniają nawet niewielki postęp, podkreślają sukcesy uczniów, nagradzają ocenami za aktywność, stosują pochwały na forum klasy i szkoły, powierzają dodatkowe zadania, przekazują komunikaty o odniesionych sukcesach przez radiowęzeł szkolny, zamieszczają informacje w prasie lokalnej, organizują wystawy prac, eksponują puchary i dyplomy, przekazują listy gratulacyjne.

Jak podaje dyrektor, w szkole stworzono warunki do powszechnego korzystania ze środków multimedialnych. Sale lekcyjne wyposażono w tablice interaktywne, projektory multimedialne, sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu oraz potrzebne oprogramowanie. Nauczyciele wykorzystują zdobyte techniki na codziennych zajęciach edukacyjnych, co wpływa na ich atrakcyjność, łatwiejsze przyswajanie wiedzy, stwarza możliwość indywidualizacji, poprawia motywację uczniów i sprzyja osiągnięciu lepszych efektów kształcenia.

Innymi działaniami sprzyjającymi osiągnięciu sukcesów edukacyjnych uczniów, wymienionymi przez dyrektora, są: organizowanie pomocy koleżeńskiej, monitoring i analiza frekwencji uczniów, cykliczne spotkania dyrekcji, wychowawców oraz nauczycieli z rodzicami uczniów klas maturalnych, angażowanie uczniów w działalność Samorządu Uczniowskiego i Związku Strzeleckiego "Strzelec" oraz zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym dotyczące efektywnego uczenia się i zapamiętywania.

Jak podaje dyrektor w wywiadzie, konsekwencją tych działań są zadowalające wyniki egzaminów maturalnych i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Według dyrektora, wymiernym dowodem na skuteczność podejmowanych w szkole działań dydaktycznych są również sukcesy uczniów w olimpiadach, konkursach i zawodach sportowych na szczeblu ogólnopolskim, wojewódzkim i regionalnym oraz przyznawane uczniom stypendia naukowe.

Na podstawie analizy danych zastanych stwierdzono, że poziom zdawalności egzaminu maturalnego w szkole w trzech ostatnich latach wynosi:

- w roku 2011 - 64,52% (powiat - 69,4%, województwo - 60,7%, OKE - 74%),
- w roku 2012 - 64,44% (powiat - 69%, województwo - 67%, OKE - 69%),
- w roku 2013 - 79,41% (powiat - 74,52%, województwo - 76%, OKE - 70%).

W ostatnim roku zdawalność egzaminu maturalnego znacznie wzrosła i jest wyższa od zdawalności w technikach powiatu leżajskiego, województwa podkarpackiego oraz na terenie OKE w Krakowie.

Wzrastają też lub utrzymują się na podobnym poziomie wyniki z poszczególnych obowiązkowych egzaminów,

które w kolejnych latach kształtują się następująco:

- z języka polskiego

- w roku 2011 - 48%,
- w roku 2012 - 45,7%,
- w roku 2013 - 50,6%,

- z matematyki

- w roku 2011 - 37%,
- w roku 2012 - 47,6%,
- w roku 2013 - 44,4%,

- z języka angielskiego

- w roku 2011 - 48%,
- w roku 2012 - 55%,
- w roku 2013 - 55%.

Analiza dynamiki trzyletnich wskaźników EWD (2011 - 2013) wskazuje na przeciętną efektywność mierzoną w EWD z przedmiotów humanistycznych oraz poniżej przeciętną z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Analizując dane zastane można również stwierdzić, że wielu uczniów technikum przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, a zdawalność oraz wyniki tego egzaminu są wyższe od średnich wyników w województwie, OKE i kraju. W zawodzie technik ekonomista, w ostatnich trzech latach, wyniki kształtowały się następująco:

- w roku 2011:

- zdawalność - 73,08% (województwo - 67,1%, OKE - 66,2% , kraj - 62,21%),
- średni wynik szkoły wyższy od średniego wyniku w: województwie o 5,98%, OKE o 6,88%, kraju o 10,87%,

- w roku 2012:

- zdawalność - 79,31% (województwo - 71,9%, OKE - 75,6%, kraj - 70,94%),
- średni wynik szkoły wyższy od średniego wyniku w: województwie o 7,41%, OKE o 3,71%, kraju o 8,37%,

- w roku 2013:

- zdawalność - 87,87% (województwo - 79,1%, OKE - 82,3%, kraj - 75,0%),
- średni wynik szkoły wyższy od średniego wyniku w: województwie o 8,77%, OKE o 5,57%, kraju o 12,87%.

W czerwcu 2013 r. uczniowie po raz pierwszy zmierzili się z egzaminem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik logistyk. Średni wynik uzyskany przez uczniów Technikum nr 2 w Leżajsku

wyniósł 73,53% i okazał się wyższy od średniego wyniku w województwie (60,2%). Również zdawalność, która w szkole wyniosła 58,82%, była wyższa od zdawalności w: województwie (36,9%), OKE (44,3%) i kraju (44,0%). Najwyższy wynik procentowy (95%) zanotowało czterech uczniów w województwie, w tym trzech uczniów leżajskiej szkoły. Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik logistyk uzyskało w województwie tylko 68 uczniów, w tym 20 absolwentów tutejszego technikum.

Z analizy dokumentacji szkolnej wynika, że w ostatnich 3 latach 1 uczeń technikum był stypendystą Programu stypendialnego dla uczniów szczególnie uzdolnionych z terenu województwa podkarpackiego, a stypendium Prezesa Rady Ministrów otrzymało 3 uczniów.

Co roku uczniowie osiągają znaczące sukcesy w konkursach i olimpiadach, np.:

- IX Ogólnopolski Konkurs z Zakresu Rachunkowości - wyróżnienie w etapie centralnym,
- XXIV Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej - finalista etapu okręgowego,
- X Ogólnopolski Konkurs z Zakresu Rachunkowości - I miejsce w etapie centralnym,
- XI Ogólnopolski Konkurs z Zakresu Rachunkowości - V miejsce w etapie centralnym,
- IX Podkarpacki Konkurs Ekonomiczny "Młody Ekonomista 2011" - I i III miejsce w etapie okręgowym,
- X Podkarpacki Konkurs Ekonomiczny "Młody Ekonomista 2012" - I i II miejsce w etapie okręgowym,
- XI Podkarpacki Konkurs Ekonomiczny "Młody Ekonomista 2013" - I i II miejsce w etapie okręgowym,
- II Ogólnopolski Konkurs "Losy Bliskich i Losy Dalekich" - finalistka etapu centralnego.

Obszar badania: Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy

Szkoła rozwija u uczniów umiejętności przydatne na rynku pracy. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie wymieniają niektóre z nich:

- praktyczne umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu technik ekonomista i technik logistyk,
- efektywne uczenie się,
- radzenie sobie ze stresem,
- podejmowanie decyzji,
- rozwiązywanie problemów,
- ocena własnej pracy,
- organizacja pracy,
- radzenie sobie w sytuacjach egzaminacyjnych i w rozmowie z pracodawcą,
- komunikowanie się w języku polskim i języku obcym (szczególnie zawodowym),
- porządkowanie, selekcja i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
- efektywne posługiwanie się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi,
- pisanie CV, listu motywacyjnego w języku polskim i obcym,

- prowadzenie spotkania,
- negocjacje,
- efektywne współdziałanie w zespole,
- logiczne myślenie, analiza i wnioskowanie,
- przedsiębiorczość,
- kreatywność,
- asertywność,
- autoprezentacja,
- obsługa programów finansowo-księgowych,
- kierowanie pojazdem samochodowym,
- obsługa wózków widłowych,
- zakładanie własnej firmy.

Za najbardziej efektywne działania w zakresie kształtowania tych umiejętności dyrektor i nauczyciele uznali:

- pracę uczniów w Szkolnym Kole Wolontariatu,
- pracę w Samorządzie Uczniowskim,
- organizowanie dodatkowych (poza programem nauczania) kursów umiejętności zawodowych,
- realizację w szkole programów współfinansowanych przez Unię Europejską,
- wymianę młodzieży (programy "Comenius"),
- wyjazdy na wyższe uczelnie,
- spotkania z absolwentami,
- udział uczniów w imprezach i uroczystościach szkolnych oraz środowiskowych,
- organizowanie wewnętrznych konkursów oraz przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach zewnętrznych i olimpiadach przedmiotowych,
- organizowanie i przygotowywanie młodzieży do zawodów sportowych,
- prowadzenie kół zainteresowań,
- organizowanie dodatkowych zajęć z przedmiotów maturalnych i przygotowania do egzaminu zawodowego,
- działalność zespołu muzycznego "Labirynt",
- organizowanie wycieczek szkolnych, wyjść do kina, teatru, muzeum itp.

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne

Szkoły powinny kształtować postawy zgodne z wartościami i normami społeczeństwa demokratycznego. Poznawanie zasad i rozumienie ich znaczenia dla funkcjonowania społeczności szkolnej i społeczeństwa stanowi element rozwoju. Świadomość tego, jak ważne jest przestrzeganie wspólnie ustalonych reguł, decyduje o sukcesie grup. Ważnym zadaniem szkoły jest tworzenie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, a także klimatu sprzyjającego uczeniu się.

Poziom spełnienia wymagania: A

Szkoła podejmuje działania w zakresie zapewniania uczniom bezpieczeństwa. O skuteczności tych działań świadczy wysokie poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego wśród uczniów. Uczniowie współpracują ze sobą w ramach Samorządu Uczniowskiego i samodzielnie lub z nauczycielami organizują różne działania dla swoich kolegów. Samorząd Uczniowski każdego roku podejmuje wiele działań na rzecz szkoły i środowiska, które pozwalają zdobywać wiedzę, uczyć odpowiedzialności, podejmowania decyzji i współpracy w zespole. Kształtują u uczniów szacunek i wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka a także umiejętności organizacyjne, interpersonalne i postawy demokratyczne. Uczniowie i rodzice mają wpływ na kształtowanie norm regulujących funkcjonowanie szkolnej społeczności. Zgłaszane przez nich pomysły i inicjatywy są dostrzegane i realizowane przez pracowników szkoły. Nauczyciele wspólnie z uczniami dbają o przestrzeganie przyjętych w szkole zasad. Nauczyciele poprzez osobisty przykład kształtują pożądane społecznie postawy, a uczniowie są zdyscyplinowani, nie przeszkadzają w prowadzeniu lekcji, zgodnie pracują w grupach, okazują szacunek nauczycielom i sobie nawzajem. W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań wychowawczych i dokonuje potrzebnych modyfikacji.

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne

Szkoła podejmuje skuteczne działania w zakresie zapewniania uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. O wysokim poczuciu bezpieczeństwa wśród uczniów świadczą wyniki ankiety. Ankietowani uczniowie podali, że w szkole czują się bezpiecznie podczas lekcji (Rys. 1j) i w czasie przerw (Rys. 2j) oraz na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych (Rys. 3j).

Uczniowie wskazali też, że w szkole rzadko zdarzają się przypadki agresji:

- pozawerbalnej (niszczenie rzeczy - Tab. 1, wykluczanie z grupy - Tab. 2),
- fizycznej (udział w bójce z użyciem niebezpiecznego narzędzia - Tab. 3, pobicia - Tab. 4),
- słownej (obrażanie za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych - Tab. 5).

Wyniki ankiety wskazują, że nikt nie zmuszał uczniów do kupowania czegoś za własne pieniądze lub oddawania

swoich rzeczy (Tab. 6). Nigdy nie zdarzyła się też kradzież (Tab. 7). Najczęściej zaś zdarzają się nieprzyjemne dowcipy (Tab. 8) i przezwiska (Tab. 9).

W ocenie partnerów szkoła jest bezpieczna. Młodzież "czuje się tu bardzo dobrze, lubi szkołę i lubi w niej przebywać". Świadczy o tym m.in. liczny udział uczniów we wszystkich przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę, pomoc koleżeńska i wzajemne wspieranie się. Nie ma dyskryminacji i zjawiska "fali".

Jak twierdzą partnerzy i pracownicy niepedagogiczni, uczniowie mają zapewnione poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Bezpieczeństwu służą:

- spotkania pedagogów szkolnych z uczniami (indywidualne i z całą klasą),
- „skrzynka pytań”, gdzie uczniowie mogą zgłaszać swoje problemy i zadawać pytania,
- pogadanki na godzinach z wychowawcą,
- dyżury nauczycieli,
- dyżur pracownika szkoły na portierni,
- identyfikatory, które wszyscy uczniowie zobowiązani są nosić.
- corocznie spotkania z funkcjonariuszami Policji (np. na temat odpowiedzialności karnej w związku z naruszeniem prawa, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami, bezpiecznego wyjazdu za granicę),
- spotkania edukacyjne policjantów z rodzicami (np. na temat zdarzeń z udziałem młodocianych, stosowania używek przez młodych ludzi),
- organizowanie we współpracy ze Stowarzyszeniem "Dobry dom" przedwakacyjnych spotkań profilaktyczno-edukacyjnych na temat bezpiecznych wakacji,
- monitoring wewnętrzny i zewnętrzny,
- przekazywanie przez radiowęzeł komunikatów dotyczących bezpieczeństwa,
- opieka nad uczniami podczas wszystkich wyjść, wyjazdów i wycieczek szkolnych,
- zapewnienie uczniom opieki medycznej (całotygodniowej),
- kurs pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczniów i nauczycieli,
- oznaczenia dróg ewakuacyjnych,
- organizowanie próbnych ewakuacji,
- prowadzenie kontroli szkoły pod kątem bhp,
- certyfikowane pomoce i sprzęt szkolny,
- zapoznavanie uczniów z regulaminami pracowni, sal gimnastycznych,
- przeprowadzanie remontów i prac modernizacyjnych szkoły,
- usytuowanie przystanku autobusowego i bezpiecznego przejścia (z sygnalizacją świetlną) w pobliżu szkoły,
- dostosowanie rozkładu jazdy autobusów do terminów zakończenia zajęć,
- wzmożone patrole Policji w pobliżu szkoły itp.

Jak podaje przedstawiciel organu prowadzącego, dyrektor przedkłada organowi:

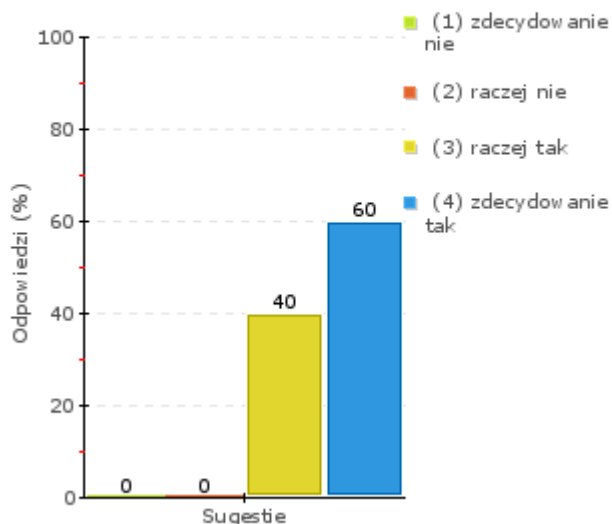
- protokoły dotyczące stanu technicznego obiektów,
- protokoły po kontrolach prowadzonych przez różne instytucje (np. Sanepid),

- sprawozdanie dyrektora dotyczące kontroli bezpieczeństwa i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkolnych,
- informacje dotyczące wypadków w szkole (jeśli miały miejsce),
- analizę wypadków uczniów,
- informacje dotyczące wyjazdów zagranicznych uczniów,
- informacje na temat potrzeb finansowych w zakresie prowadzenia bieżących remontów i modernizacji związanych z bezpieczeństwem młodzieży.

Zgodnie z zapotrzebowaniem dyrektora, co roku w planie finansowym szkoły przewidziane są środki finansowe na poprawę stanu bezpieczeństwa, na dokonywanie przeglądów technicznych budynków i urządzeń technicznych. Zgodnie z sugestią szkoły, organ prowadzący wystąpił z wnioskiem do Urzędu Miasta i PKS Leżajsk o usytuowanie przystanku autobusowego bliżej szkoły (ze względu na bezpieczeństwo dojeżdżających uczniów). Doświetlono też drogę koło szkoły.

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Na lekcjach czuję się bezpiecznie.
KADUMS

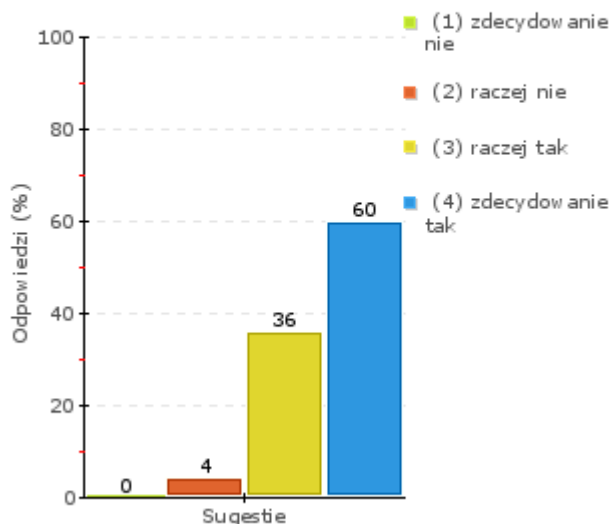
Liczebność: 50

Wykres 1j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Na przerwach czuję się bezpiecznie.
KADUMS

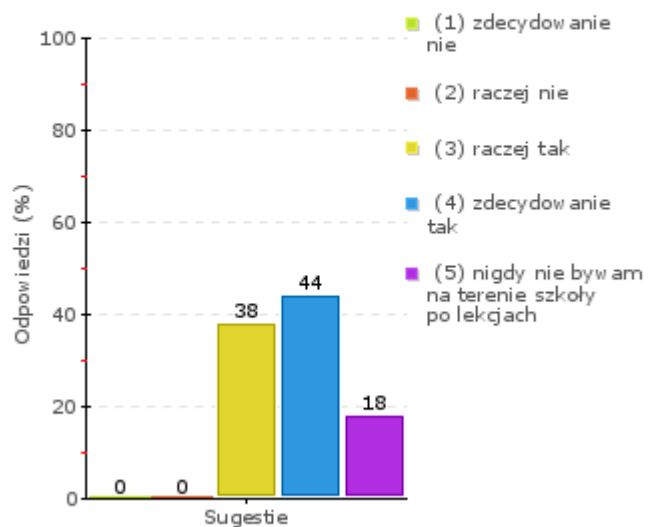
Liczebność: 50

Wykres 2j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami, czy też nie?
 Na terenie szkoły, po zajęciach
 lekcyjnych (np. kiedy przychodzę na
 boisko) czuję się bezpiecznie. KADUMS

Liczebność: 50

Wykres 3j

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Umyślnie zniszczono rzecz należącą do Ciebie. (9543)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	46	92
2	raz	3	6
3	2-3 razy	1	2
4	4 razy lub więcej	0	0
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Inni uczniowie celowo wykluczali Cię z grupy/ nie zadawali się z Tobą. (7321)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.2

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	46	92
2	raz	3	6
3	2-3 razy	1	2
4	4 razy lub więcej	0	0
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Uczestniczyłeś/aś w bójce z innymi uczniami, w której używano niebezpiecznego narzędzia. (7313)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.3

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	47	94
2	raz	1	2
3	2-3 razy	1	2
4	4 razy lub więcej	1	2
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Zostałaś/eś pobita/y. (7320)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.4

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	49	98
2	raz	1	2
3	2-3 razy	0	0
4	4 razy lub więcej	0	0
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych. (7318)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.5

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	47	94
2	raz	1	2
3	2-3 razy	1	2
4	4 razy lub więcej	1	2
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Inni uczniowie zmuszali Cię do kupowania czegoś za Twoje własne pieniądze lub oddawania im Twoich rzeczy. (7314)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.6

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	50	100
2	raz	0	0
3	2-3 razy	0	0
4	4 razy lub więcej	0	0
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Ukradziono Ci jakiś przedmiot lub pieniądze. (7315)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.7

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	50	100
2	raz	0	0
3	2-3 razy	0	0
4	4 razy lub więcej	0	0
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Inni uczniowie zachowywali się wobec Ciebie w sposób, który odbierałaś/eś jako nieprzyjemny. (7322)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.8

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	40	80
2	raz	5	10
3	2-3 razy	3	6
4	4 razy lub więcej	2	4
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

Treść pytania: Inni uczniowie obrażali Cię, używali wobec Ciebie nieprzyjemnych przezwisk. (7317)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 50

Tab.9

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	ani razu	42	84
2	raz	5	10
3	2-3 razy	0	0
4	4 razy lub więcej	3	6
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	50	100

Obszar badania: Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego

Uczniowie współpracują ze sobą w ramach Samorządu Uczniowskiego i samodzielnie lub z nauczycielami organizują różne działania dla innych uczniów. Większość uczniów deklaruje w ankiecie, że uczestniczyła w imprezach szkolnych, konkursach i zawodach organizowanych przez Samorząd Uczniowski (Rys. 1w).

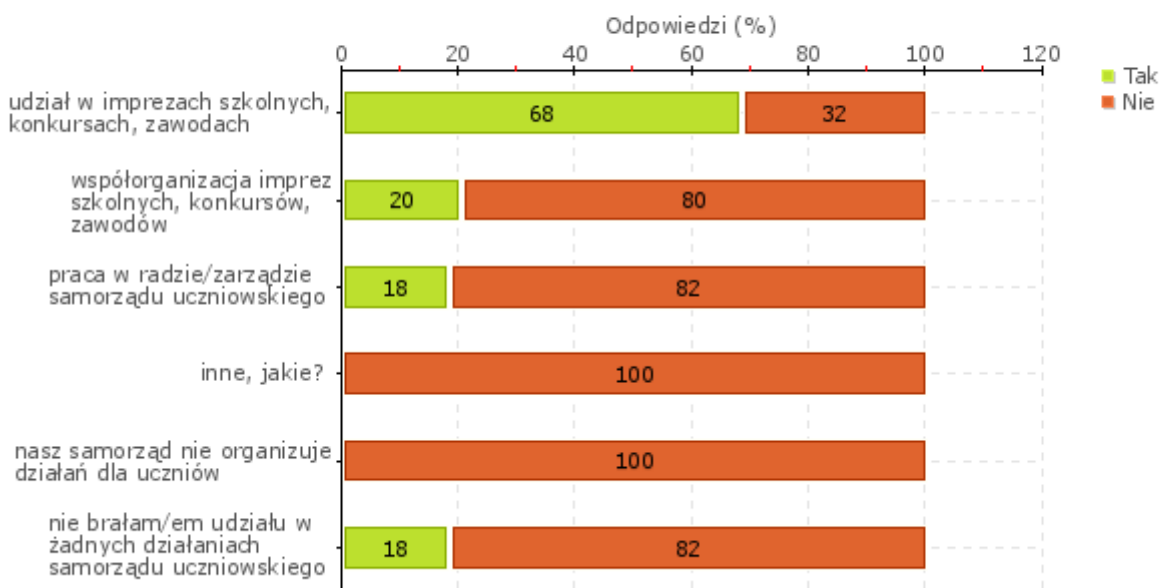
Nauczyciele w wywiadzie stwierdzają, że uczniowie współdziałają w ramach Samorządów Klasowych i Samorządu Uczniowskiego. Podają, że Samorzady Klasowe przedstawiają swoje propozycje i inicjatywy Samorządowi Uczniowskiemu, który z kolei wszystkie swoje decyzje konsultuje z Samorządami Klasowymi. Uczniowie dzielą się swoimi zadaniami w ramach istniejących sekcji (np. artystycznej, organizacyjnej, fotograficznej). Sekcje te współpracują przy realizacji różnorodnych przedsięwzięć (akcji charytatywnych,

uroczystości, imprez, zawodów sportowych itp.). Sekcja artystyczna zazwyczaj wykonuje plakaty i ogłoszenia, organizacyjna zabezpiecza m.in. nagłośnienie, a fotograficzna przygotowuje dokumentację fotograficzną. Jak podają nauczyciele, same wybory do Samorządu Uczniowskiego są przykładem współdziałania. Uczniowie dbają o to, aby każda klasa miała swojego kandydata i by wybory były demokratyczne. Cała kampania wyborcza jest wzorowo prowadzona, każdy kandydat przedstawia swój program, wyświetlane są spoty reklamowe (telewizor na korytarzu szkolnym). Nauczyciele podkreślają, że uczniowie pracujący w zarządzie świetnie się ze sobą komunikują, zasięgają opinii całej społeczności szkolnej. Ostatnio opracowali ankietę dotyczącą noszenia identyfikatorów skierowaną do wszystkich uczniów. Samorząd Uczniowski podejmuje wiele zadań na rzecz szkoły i środowiska. Jest inicjatorem powstania koła fotograficznego, Szkolnego Koła Wolontariatu i funkcjonującej w szkole pomocy koleżeńskiej. Uczniowie są aktywnymi pomysłodawcami akcji charytatywnych (np.: zbiórka nakrętek, zbiórka produktów żywnościowych dla najbardziej potrzebujących rodzin z powiatu leżajskiego, spotkania z kolędą w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym, wykonanie koszyczków wielkanocnych dla podopiecznych Caritas, czytanie bajek pacjentom oddziału dziecięcego leżajskiego szpitala, organizowanie przedstawień dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego). Samorząd Uczniowski przygotowuje gazetki klasowe i szkolne, współorganizuje zawody sportowe i kiermasze książek, organizuje różne konkursy, święta i imprezy szkolne (np.: Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Kobiet, dyskoteki, otrzęsiny klas I, poczta walentynkowa, poczta mikołajkowa). Z inicjatywy uczniów został nagrany wideoklip (lip dub) promujący szkołę, w holu organizowane są wystawy prac utalentowanych uczniów, założono także "Skrzynkę pytań", gdzie uczniowie mogą anonimowo zgłaszać swoje problemy i zadawać nurtujące ich pytania. Samorząd Uczniowski poprosił o możliwość powiększenia swojej tablicy ogłoszeń. Jest ona wyeksponowana w najbardziej widocznym miejscu w szkole, a zamieszczane są tam wszystkie ważne informacje, komunikaty, zaproszenia na imprezy kulturalne w mieście itp.

Według nauczycieli, podejmowane działania kształtują u uczniów umiejętności organizacyjne, interpersonalne i postawy demokratyczne. Pozwalają zdobywać wiedzę, uczyć odpowiedzialności, podejmowania decyzji i współpracy w zespole. Kształtują u młodzieży szacunek i wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka oraz uświadamiają potrzebę kultywowania tradycji. Nagrany przez uczniów wideoklip jest świetną promocją szkoły. Nauczyciele w wywiadzie podają, że wspierają pomysły uczniowskie poprzez ich akceptację, zachęcanie i motywowanie do działania, udostępnianie pomocy i sprzętu audio, pomoc w planowaniu i realizacji przedsięwzięć oraz sprawowanie opieki nad uczniami.

Wszyscy uczniowie tworzą razem samorząd uczniowski i w ramach różnych jego struktur (np. samorzady klasowe, zarząd, ...) mogą organizować samodzielnie lub z nauczycielami różne działania dla innych uczniów. W jakich działaniach organizowanych w ten sposób brałaś/eś udział? KADUMS

Liczebność: 50

Wykres 1w

Obszar badania: Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu

Uczniowie i rodzice mają wpływ na kształtowanie norm regulujących funkcjonowanie szkolnej społeczności. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców stwierdziła, że ma wpływ zarówno na zasady zachowania obowiązujące w szkole (Rys. 1j) jak i w klasie dziecka (Rys. 2j). Rodzice podali w wywiadzie, że mają możliwość zgłaszania propozycji do programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki. Zaproponowali m.in. podjęcie w szkole tematu wczesnej inicjacji seksualnej przez młodzież i zagrożeń z tym związanych. Tematyka ta została wprowadzona do programu wychowawczego i jest realizowana. Z inicjatywy rodziców do programu profilaktyki włączono treści dotyczące nadużywania Internetu przez młodzież i możliwości kontrolowania tego zjawiska przez rodziców. Zagadnienia te realizowano m.in. podczas spotkań edukacyjnych rodziców z policjantami. W celu poprawy bezpieczeństwa, rodzice zaproponowali wprowadzenie identyfikatorów, które uczniowie i nauczyciele zobligowani są nosić na terenie szkoły (ułatwiają zidentyfikowanie osób z zewnątrz). Rodzice podkreślili, że są dla szkoły partnerami do rozmowy, a szkoła liczy się z ich opinią: "wszystko, co dzieje się w szkole, uzgadniane jest z rodzicami". Rodzice współdecydują o tym, jakie wartości i postawy propagowane są w szkole, np.: patriotyzm, szacunek dla drugiego człowieka i jego pracy, tolerancja, poszanowanie mienia wspólnego, obowiązkowość, rzetelność, uczciwość, punktualność, odpowiedzialność, aktywność obywatelska, wrażliwość społeczna, kultura osobista, odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo własne i drugiego człowieka.

Podobne wartości i normy obowiązujące w szkole wymienili nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie (Tab 1, Tab. 2).

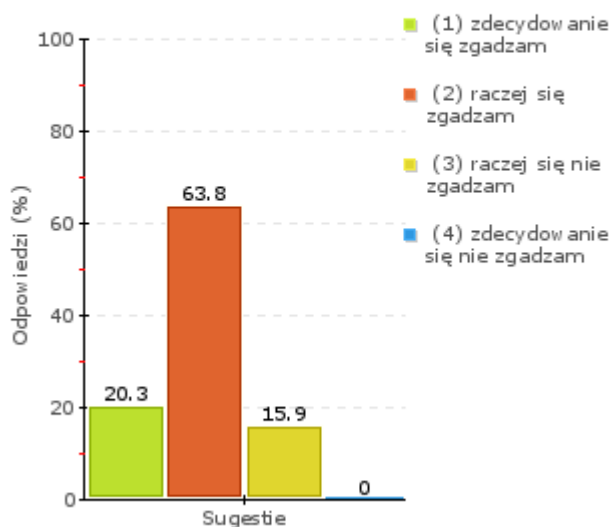
Również większość uczniów deklaruje w ankiecie, że ma wpływ na to, jakie zasady zachowania obowiązują

w szkole (Rys. 3j). W wywiadzie uczniowie podali, że mieli wpływ m.in. na: tematykę godzin z wychowawcą, klasowe plany wychowawcze, organizację akcji charytatywnych oraz imprez klasowych i szkolnych a także na oceny klasyfikacyjne z zachowania. Uczniowie podkreślili, że zgadzają się z zasadami obowiązującymi w szkole, ale mają też możliwość zgłaszania własnych propozycji w tym zakresie. Uczniowie stwierdzili również, że rozmawiają z nauczycielami o tym, jak należy się zachowywać. Rozmowy te prowadzą z wychowawcami na godzinach wychowawczych i z innymi nauczycielami (jeśli zachodzi taka potrzeba). Jak podają uczniowie, rozmowy te dotyczą: przestrzegania obowiązujących w szkole zasad, kultury osobistej, kultury zachowania w szkole i poza szkołą, stosowania zwrotów grzecznościowych, kultury języka, relacji interpersonalnych, odpowiedniego wyrażania się do nauczycieli i kolegów, szacunku dla innego człowieka, akceptacji innych, tolerancji, pomocy koleżeńskiej, szkodliwości stosowania używek, agresji i przemocy, poszanowania mienia szkolnego itp.

Relacje między członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu. W czasie obserwowanych zajęć nauczyciele poprzez osobisty przykład kształtowali pożądane społecznie postawy. Wspólnie z uczniami dbali o przestrzeganie przyjętych w szkole zasad (praca dyżurnego, obuwie zmienne, identyfikatory, przywoływanie zasad wewnątrzszkolnego oceniania podczas wystawiania oceny itp.). Uczniowie byli zdyscyplinowani, nie przeszkadzali w prowadzeniu lekcji, zgodnie pracowali w grupach, okazywali szacunek nauczycielowi i sobie nawzajem, współpracowali ze sobą, byli zaangażowani. Zaobserwowano życzliwość i szacunek oraz równe traktowanie wszystkich uczniów przez nauczycieli.

Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi zdaniami?
Mam wpływ na to, jakich zachowań oczekuje się od mojego dziecka w szkole
KADR

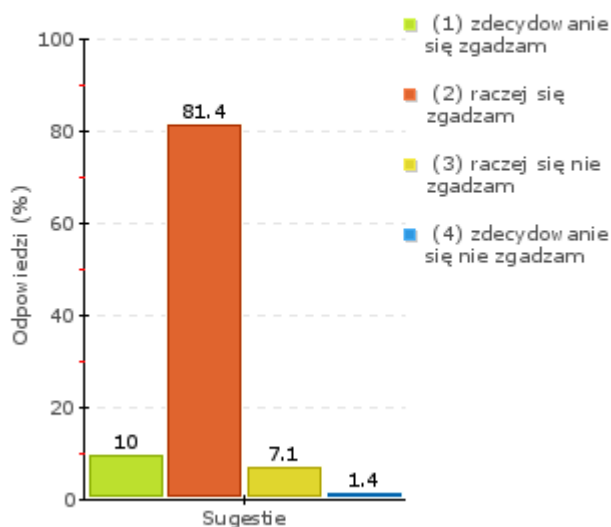
Liczebność: 73

Wykres 1j

Czy zgadza się Pan/i z poniższymi zdaniami, czy też nie?
Mam wpływ na zasady obowiązujące w klasie mojego dziecka
KADR

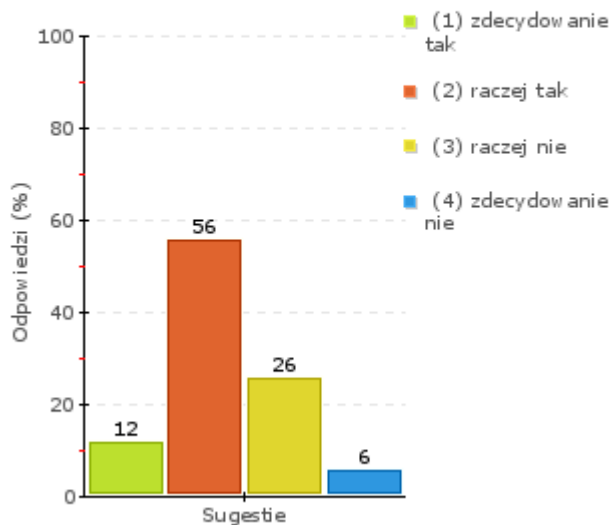
Liczebność: 73

Wykres 2j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami, czy też nie?
 Mam wpływ na to, jakie zasady zachowania obowiązują w mojej szkole.
 KADUMS

Liczebność: 50

Wykres 3j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie wartości i normy obowiązują w Państwa szkole? (7028)

Tab.1

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Porozmawiajmy o zachowaniu uczniów w szkole/placówce. Jakich zachowań się od nich oczekuje? (5717)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	kultura osobista
2	odpowiedzialność
3	tolerancja
4	szacunek dla drugiego człowieka
5	wrażliwość na potrzeby innych ludzi
6	wzajemna pomoc
7	zaangażowanie
8	uczynność

Obszar badania: W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań wychowawczych. Jak podają nauczyciele i dyrektor, najpierw indywidualnej analizie dokonują wychowawcy klas i przekazują informacje do pedagogów szkolnych. Następnie analizę prowadzi pedagog z komisją ds. wychowawczych i dwa razy w roku szkolnym przedstawiają szczegółowe jej wyniki (wraz z wnioskami i rekomendacjami) na zebraniu Rady Pedagogicznej. Wówczas cała Rada Pedagogiczna podejmuje dyskusję nad skutecznością podejmowanych działań wychowawczych.

Dyrektor i nauczyciele wymieniają w wywiadzie zachowania i zagrożenia, których analizy te dotyczą: niepowodzenia szkolne, niska frekwencja, agresja, stosowanie używek, trudna sytuacja materialno-bytowa uczniów, bezpieczeństwo na drodze, obniżenie kondycji psychicznej wśród młodzieży (podatność na stres, trudności emocjonalne, zaburzenia nastroju), brak motywacji, wulgaryzmy, podejmowanie wczesnej inicjacji seksualnej.

Dyrektor dodał, że analizę skuteczności działań wychowawczych przeprowadzono również w ramach (dokonywanej w ostatnim czasie) ewaluacji Programu Wychowawczego, Programu Profilaktyki Szkolnej i Szkolnego Systemu Interwencji Wychowawczych. Ewaluacja wykazała, że dotychczasowe działania nie rozwiązują niektórych problemów wychowawczych, w związku z czym zaistniała potrzeba ich modyfikacji. Nauczyciele i dyrektor w wywiadzie wymienili ich przykłady:

- wprowadzenie do Szkolnego Systemu Interwencji Wychowawczych zapisów dotyczących e-papierosów,
- prowadzenie pogadanek na temat szkodliwości e-papierosów,
- zorganizowanie spotkania z ekspertem - pracownikiem Sanepidu, który przeprowadził badanie smokolajzerem (urządzenie badające zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu),
- znowelizowanie zasad wewnątrzszkolnego oceniania w zakresie usprawiedliwiania nieobecności,
- wprowadzenie zmian w zasadach wewnątrzszkolnego oceniania zachowania dotyczących premiowania dodatkowymi punktami uczniów reprezentujących szkołę,
- wprowadzenie do statutu zapisów dotyczących korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły,
- rozszerzenie Programu Profilaktyki Szkolnej o tematykę dotyczącą bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- uwzględnienie w Programie Wychowawczym tematyki wczesnej inicjacji seksualnej i zagrożeń z tego wynikających,
- zainstalowanie dodatkowych kamer monitoringu,
- zorganizowanie dodatkowych dyżurów nauczycieli w szatniach,
- dokonanie zmian w planie dnia (dwie przerwy obiadowe),
- wdrażanie nowego programu "Mądre żywienie - zdrowe pokolenie",
- zorganizowanie spotkań warsztatowych z dietetykami połączonych z badaniami pomiarowymi,
- opracowanie programu naprawczego skupiającego się na problemie braku motywacji do nauki wraz z szeroko pojętym aspektem uzależnień,

- realizowanie przez pedagogów oraz pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej zajęć z uczniami na temat szybkiego i efektywnego uczenia się, umiejętności radzenia sobie ze stresem w sytuacjach egzaminacyjnych, umiejętności podejmowania decyzji itp.

Obszar badania: W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice

Uczniowie i rodzice mają wpływ na zasady postępowania w szkole, prawa i obowiązki uczniów.

Zgłaszane przez nich pomysły i inicjatywy są dostrzegane i realizowane przez pracowników szkoły. Uczniowie w wywiadzie podali, że swoje propozycje zgłaszają na zebraniach Samorządu Uczniowskiego, do opiekunów samorządu, do wychowawców lub bezpośrednio do dyrektora szkoły. Z wypowiedzi dyrektora, nauczycieli i samych uczniów wynika, że młodzież zgłasza wiele propozycji zmian w działaniach wychowawczych, np. z inicjatywy uczniów nastąpiła zmiana w kryteriach oceniania zachowania (dodatkowe punkty za reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych). Ich pomysłem jest założenie "skrzynki pytań" i wprowadzenie "szczęśliwego numerka" (dnia bez pytania wg specjalnie opracowanego przez uczniów regulaminu). Zmieniono też procedury wyborów do Samorządu Uczniowskiego i rozkład przerw międzylekcyjnych. Uczniowie są pomysłodawcami imprez, konkursów i zawodów szkolnych (np. "Dzień bez papierosa", "Dzień życzliwości", turniej piłki nożnej "O puchar dyrektora szkoły", konkurs "Germanista 2013") i powstania Szkolnego Koła Wolontariatu. Zaproponowali, aby zorganizować dla członków tego koła szkolenie na temat asekuracji i obsługi osoby niepełnosprawnej. Uczniowie - Honorowi Dawcy Krwi wyszli z propozycją zorganizowania akcji edukacyjnej, której celem było poszerzenie wiedzy młodych ludzi na temat białaczki i walki z chorobą nowotworową, aby mogli samodzielnie podjąć odpowiedzialną decyzję zostania potencjalnym dawcą szpiku. Propozycją uczniów jest też zmiana identyfikatorów. Uczniowie chcą, aby forma noszonego identyfikatora była ich wyborem, dlatego przygotowują ankietę, w której cała społeczność uczniowska będzie mogła wypowiedzieć się na ten temat. Młodzież zaproponowała też, aby zrezygnować z noszenia obuwia zmiennego i jest to jedyna inicjatywa, która nie znalazła akceptacji dyrekcji i nauczycieli.

Również rodzice stwierdzili w wywiadzie, że mają możliwość zgłaszania propozycji zmian w działaniach wychowawczych. Swoje inicjatywy przedstawiają na wywiadówkach, podczas spotkań z dyrektorem, zebrań Rady Rodziców i comiesięcznych konsultacji z nauczycielami. Jak podali rodzice, dyrektor i nauczyciele, uwzględniono propozycje rodziców wnoszone do programu wychowawczego (temat wczesnej inicjacji seksualnej i jej konsekwencji) oraz programu profilaktyki (treści dotyczące nadużywania Internetu i możliwości kontrolowania tego zjawiska przez rodziców). Rodzice są inicjatorami wyposażenia uczniów i nauczycieli w identyfikatory (w celu poprawy bezpieczeństwa), organizowania balu studniówkowego na terenie szkoły, zwiększenia motywacji uczniów ze średnim potencjałem poprzez angażowanie ich do udziału w konkursach i wielu innych działań. Każda z tych propozycji została zrealizowana przez szkołę.

Raport sporządzili

- Małgorzata Zgurska-Nowińska
- Danuta Moskwa

Kurator Oświaty:

.....